RAZVOJ SOFTVERA OTVORENOG KODA

Školska 2021/2022. godina

SEMINARSKI RAD

FAKULTETSKA BIBLIOTEKA

Sadržaj:

- 1. Uvod opis rada fakultetske biblioteke
- 2. Specifikacija funkcija softvera
- 3. Faze razvoja softvera
  - 3.1. Projektne ideje
- 4. Dizajn softvera
  - 4.1. Sloj podataka
  - 4.2. Srednji aplikacioni sloj
  - 4.3. Prezentacioni sloj (korisnički interfejs)
- 5. Prikaz softvera
- 6. Realizacija i implementacija
  - 6.1. Prikaz karakterističnih elemenata realizacije
  - 6.2. Rad sa Github sistemom
  - 6.3. Testiranje softvera
- 7. Korišteni alati i softveri
- 8. Literatura

1. UVOD – OPIS RADA FAKULTETSKE BIBLIOTEKE

Fakultetska biblioteka izdaje bibliotečke jedinice na korišćenje članovima biblioteke. Osnovna delatnost biblioteke je izdavanje i evidentiranje zaduživanja i vraćanja bibliotečkih jedinica, obrada korisnika biblioteke – učlanjivanje, ispis, praćenje zaduživanja.

Bibliotečka jedinica može biti: završni rad (diplomski, specijalistički, magistarski, master, doktorat), knjiga, udžbenik, zbirka zadataka, časopis, zbornik radova, monografija, CD, DVD, USB kartica. Završni rad stiže u biblioteku iz studentske službe nakon predaje od strane studenta. Knjige, časopisi i udžbenici se nabavljaju periodično. Svaki nastavnik dostavlja spisak knjiga koji se prosleđuje dekanatu koji radi poručivanje, plaćanje i preuzimanje knjiga. Sve bibliotečke jedinice se evidentiranje i dobijaju karton i inventarni broj, te se odlažu se na odgovarajuću policu.

Članovi biblioteke su zaposleni na fakultetu – nastavnici i nenastavno osoblje, kao i studenti svih nivoa studija. Zaposleni fakulteta nakon što budu primljeni na posao, treba da se jave bibliotekaru kako bi im se otvorio karton člana. Zaposleni imaju pravo da koriste knjige iz bibliotečkog fonda u skladu sa pravilnikom o radu biblioteke, što znači da vreme koje im je na raspolaganju povodom iznajmljivanja knjige je duže nego studentima. Nakon prestanka radnog odnosa, zaposleni mora da vrati sve knjige i tada prestaje da bude korisnik biblioteke. Sudenti nakon upisa dobijaju indeks. Sa indeksom student dolazi u biblioteku i javlja se bibliotekaru kako bi mu se otvorio karton člana. Studenti imaju pravo da koriste knjige iz bibliotečkog fonda u skladu sa pravilnikom o radu biblioteke. Ukoliko student ne vrati knjigu na vreme, dobija opomenu. Sve knjige mora vratiti prilikom diplomiranja, kada mu se izdaje potvrda o razduženosti.

Opšti postupak zaduživanja i razduživanja za sve članove: Korisnik na osnovu evidencija o fondu ili uvida u stanje na policama, bira određene bibliotečke jedinice. Potpisuje se na kartonima tih jedinica, sa datumom uzimanja i ti kartoni se ulažu u karton člana. Po povratku bibliotečke jedinice, upisuje se datum vraćanja i karton se vraća u bibliotečku jedinicu i ona se odlaže na police. Ukoliko korisnik vrati oštećenu bibliotečku jedinicu, potrebno je u dogovoru sa dekanatom da nadoknadi štetu.

Bibliotečka jedinica se može rashodovati ili otpisati u slučaju da je izgubljena. Broj zaduženih knjiga ne može biti veći od 2 za nenastavno osoblje, 3 za studente odnosno 5 za nastavnike. Korisnik ne može da zadužuje nove naslove, ako prethodne nije vratio. Period izdavanja je 3 meseca za studente i 6 meseci za zaposlene.

2. SPECIFIKACIJA FUNKCIJA SOFTVERA

FAKULTETSKA BIBLIOTEKA - SPECIFIKACIJA FUNKCIONALNOSTI SOFTVERA

Zahtev 1. Evidentiranje novih bibliotečkih jedinica

Naziv Evidentiranje novih biblioteckih jedinica

Oznaka ZAHTEV01

Opis Unos: naziva, autora, izdavač, godina izdavanja, vrsta jedinice, jezika, ISBN, inventarni broj, stanje, opis, rashodovana, otpisana, datum otpisa.

Prikaz poruke o uspešnosti izvršenog unosa.

ID 1.

Prioritet implementacije 1

Status Skica

Implemetacioni rizik Nizak

Zahtev 2. Pretraga bibliotečkog fonda

Naziv Pretraga biblioteckog fonda

Oznaka ZAHTEV02

Opis Pretraga po: autoru, nazivu, godini, jeziku, vrsta jedinice.

Prikaz pronadjenih jedinica - tabelarno.

Mogućnost sortiranja pronađenih podataka.

Prikaz poruka u slučaju da kriterijum pretrage nije zadovoljen.

ID 2.

Prioritet implementacije 2

Status Skica

Implemetacioni rizik Nizak

Zahtev 3. Izmena bibliotečkih jedinica

Naziv Izmena biblioteckih jedinica

Oznaka ZAHTEV03

Opis Pokretanje izmene sa stranice za pretragu.

Prikaz podataka o jedinici koja se menja.

Mogucnost promene prikazanih podataka.

Mogusnost odustanka od izmene.

Prikaz poruka o uspešnosti izvršene izmene.

ID 3.

Prioritet implementacije 1

Status Skica

Implemetacioni rizik Srednji

Zahtev 4. Brisanje bibliotečkih jedinica

Naziv Brisanje biblioteckih jedinica

Oznaka ZAHTEV04

Opis Koja bibliotecke jedinice brisati?

Samo one (nove) koje nisu bili iznajmljivane nijednom!

Pokretanje brisanja je sa stranice za pretragu.

Prikaz podataka o jedinici koja se brise.

Potvrda brisanja.

Brisanje po inventarnom broju!!!

Prikaz poruka o uspešnosti izvršenog brisanja.

ID 4.

Prioritet implementacije 1

Status Skica

Implemetacioni rizik Srednji

Zahtev 5. Izdavanje bibliotečkih jedinica

Naziv Izdavanje biblioteckih jedinica

Oznaka ZAHTEV05

Opis Relevantni podaci: Datum iznajmljivanja, inventarni broj, broj člana, period iznajmljivanja.

Mogucnost pretrage fonda, clanova.

Zabrana izdavanja jedinica clanovima koji imaju opomene.

Prikaz poruka o uspešnosti izvršenog izdavanja biblioteckih jedinica.

ID 5.

Prioritet implementacije 2

Status Skica

Implemetacioni rizik Nizak

Zahtev 6. Vraćanje biblioteckih jedinica

Naziv Vracanje biblioteckih jedinica

Oznaka ZAHTEV06

Opis Pronalazenje zaduzenja.

Relevantni podaci: Datum vracanja, inventarni broj, broj člana, ocena stanja jedinice.

Omoguciti vracanje samo jednog dela zaduzenja.

Prikaz poruke o uspešnosti izvršenog vracanja.

ID 6.

Prioritet implementacije 2

Status Skica

Implemetacioni rizik Nizak

Zahtev 7. Prijava korisnika

Naziv Prijava korisnika

Oznaka ZAHTEV07

Opis Prijava/unos korisnickog imena (ili email adrese) i sifre korisnika.

Prikaz poruka o uspešnosti prijave.

ID 7.

Prioritet implementacije 3

Status Skica

Implemetacioni rizik Srednji

Zahtev 8. Upis članova

Naziv Upis clanova

Oznaka ZAHTEV08

Opis Bibliotekar evidentira clana (student, nastavnik, asistent, nenastavno osoblje).

Podaci: broj clana, ime, prezime, mail, telefon mobilni, broj indeksa(student), sifra zaposlenog(ostali).

Prikaz poruka o uspešnosti upisa clana.

ID 8.

Prioritet implementacije 1

Status Skica

Implemetacioni rizik Srednji

Zahtev 9. Ispis članova

Naziv Ispis clanova

Oznaka ZAHTEV09

Opis Pretraga clanova i opomena.

Provera zaduzenosti clana.

Podaci: Datum ispisa, broj clana.

Prikaz poruke o uspešnosti ispisa clana.

ID 9.

Prioritet implementacije 3

Status Skica

Implemetacioni rizik Visok

Zahtev 10. Izdavanje opomena

Naziv Izdavanje opomena

Oznaka ZAHTEV10

Opis Automatsko generisanje poruka (SMS) koje se salju na mobilni telefon clanu sledeceg dana nakon sto istekne period zaduzenja (studenti 2 meseca, zaposleni 3 meseca).

Izvestaj bibliotekaru u formi liste opomena koje su poslate nakon prijave.

ID 10.

Prioritet implementacije 3

Status Skica

Implemetacioni rizik Low

Zahtev 11. Pretraga zaduženja članova

Naziv Pretraga zaduzenja clanova

Oznaka ZAHTEV11

Opis Pretraga po: broju indeksa, prezimenu, imenu.

Prikaz pronadjenih jedinica - tabelarno.

Mogućnost sortiranja pronađenih podataka.

Prikaz poruka u slučaju da kriterijum pretrage nije zadovoljen.

ID 11.

Prioritet implementacije 2

Status Skica

Implemetacioni rizik Nizak

Zahtev 12. Odjava korisnika

Naziv Odjava korisnika *Oznaka* ZAHTEV12 *Opis* Prikaz poruke o uspešnosti odjave korisnika.

Prioritet implementacije 3 Status Skica Implemetacioni rizik Srednji

Zahtev 13. Izdavanje potvrde o razduženosti

Naziv Izdavanje potvrde o razduzenosti

Oznaka ZAHTEV13

Opis Pretraga clanova po broju indeksa, prezimenu, imenu.

Prikaz pronadjenih jedinica - tabelarno (sa podacima o zaduzenjima ako ih ima).

Kreiranje potvrde za izabranog studenta.

Stampanje potvrde.

ID 13.

Prioritet implementacije 3

Status Skica

Implemetacioni rizik Srednji

3. FAZE RAZVOJA SOFTVERA

Početak projekta: 1.4.2022.

Specifikacija funkcija softvera Izvođači: Student1, Student2, Student3

Rok: 2 dana

Projektni plan Izvođači: Student1, Student2, Student3, Student4

Rok: 2 dan

Projektne ideje Izvođači: Student1, Student2, Student3, Student4

Rok: 1 dan

Početak faze: 8.4.2022.

Dizajn sloja podataka Izvođači: Student1

Rok: 3 dana

Dizajn KI (UI) Izvođači: Student2

Rok: 5 dana

Dizajn srednjeg aplikacionog sloja Izvođači: Student3

Rok: 2 dana

Početak faze: 20.4.2022.

Implementacija sloja podataka Izvođači: Student1

Rok: 1 dan

Implementacija KI Izvođači: Student3

Rok: 10 dana

Implementacija srednjeg sloja Izvođači: Student2

Rok: 5 dana

Početak faze: 10.5.2022.

Testiranje pojedinih delova Izvođači: Student4

Rok: 3 dana

Integracija softvera Izvođači: Student3, Student4

Rok: 8 dana

Testiranje celog softvera Izvođači: Student4

Rok: 3 dana

Dokumentovanje Izvođači: Student1, Student2, Student3, Student4

Rok: 1 dan

Izbor licence Izvođači: Student4

Rok: 1 dan

Objavljivanje Predaja rada umesto objavljivanja

Očekivani termin: 25.5.2022.

3.1. Projektne ideje

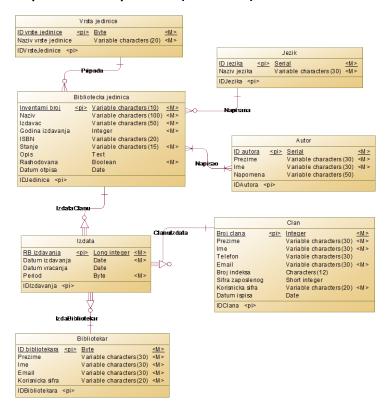
- Osnovna funkcija softvera Podrška radu fakultetske biblioteke.
- Funkcije softvera: unos, izmena i brisanje (ispis) korisnika (članova), kao i biliotečkih jedinica,
   izdavanje i vraćanje jedinica, otpis i rashod jedinica, formiranje opomena za nevraćene jedinice,
   pregled i pretraga fonda, članstva i zaduženja, generisanje izveštaja za potvrde o zaduženosti,
   prijava i odjava korisnika.

• Korisnici softvera:

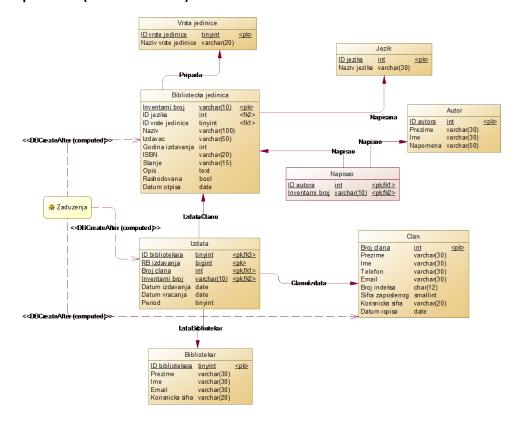
- 1. Bibliotekari
- 2. Studenti
- 3. Zaposleni
- Vrsta (tip) softvera: web aplikacija.
- Softverska arhitektura: troslojna arhitektura softvera:
  - o Sloj podataka: Relaciona baza podataka, MySQL (dizajn: CASE alat).
  - Srednji aplikacioni sloj (backend): logika aplikacije, klase za povezivanje sa slojem podataka
     i KI (UI) PHP programski jezik, alat: Visual Studio Code.
  - Prezentacioni sloj (KI, UI, frontend): HTML, CSS, JS, PHP, Bootstrap radni okvir (framework),
     alat: Visual Studio Code, softver za obradu slika (Gimp, Paint).
- Potrebni serveri: Apache web server, MySQL server baze podataka (preko XAMP paketa servera).
- **Dizajn**: Case alata Power Designer.
- **Operativni sistem**: Microsoft Windows 7/11.
- **Dokumentovanje**: Microsoft Word 365, Apache Open Office.
- **Testiranje**: CASE alat, Cypress.
- **CVS system (repozitorijum)**: GitHub.

4. Dizajn softvera

4.1. Sloj podataka - Konceptualni model podataka (EER model)

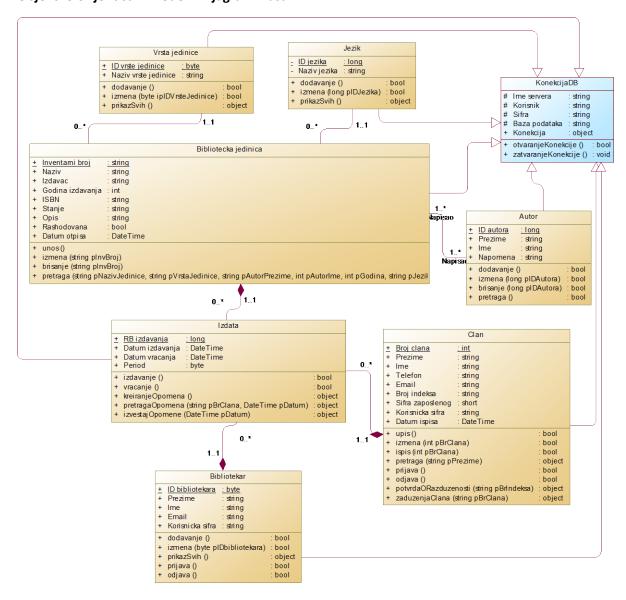

Fizički model podataka (Relacioni model)

4.2. Srednji aplikacioni sloj

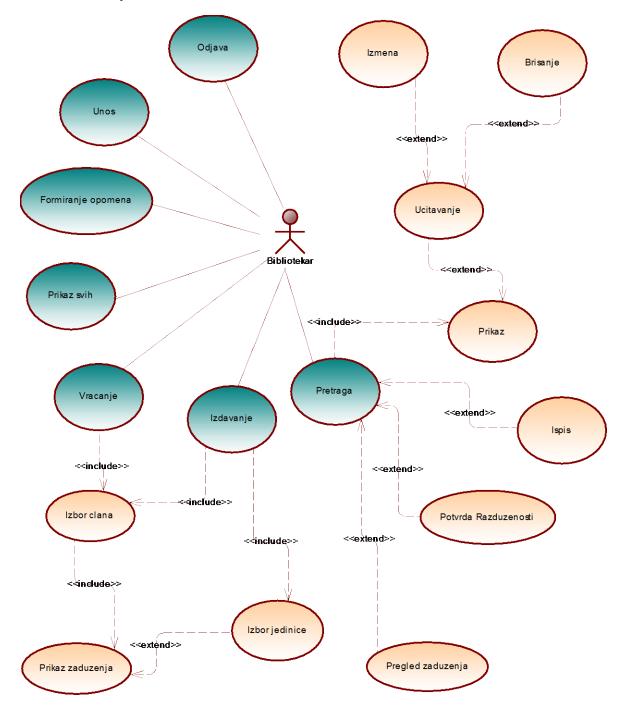
Objektno orijentisani model - Dijagram klasa

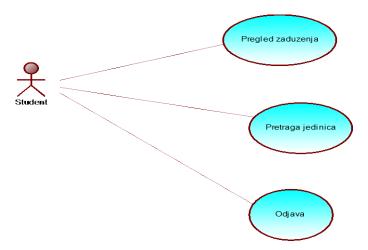
4.3. Dizajn korisničkog interfejsa

Objektno orijentisani model - dijagram slučajeva korišćenja

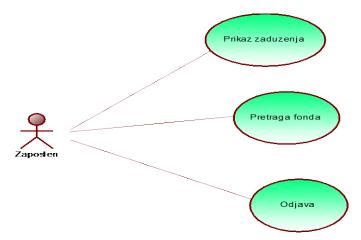
Softverske funkcije za korisnika BIBLIOTEKAR:

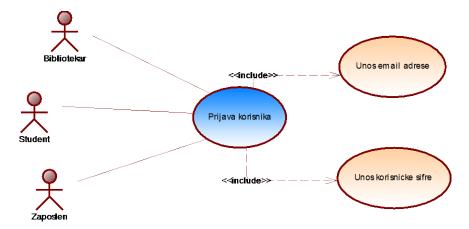
Softverske funkcije za korisnika STUDENT:

Softverske funkcije za korisnika ZAPOSLENI:

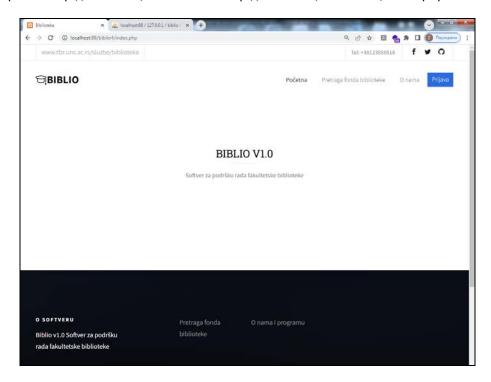

Detaljniji prikaz softverske funkcije PRIJAVA KORISNIKA, nakon čijeg izvršavanja korisnici mogu pristupati prethodno prikazanim funkcijama:

5. PRIKAZ SOFTVERA

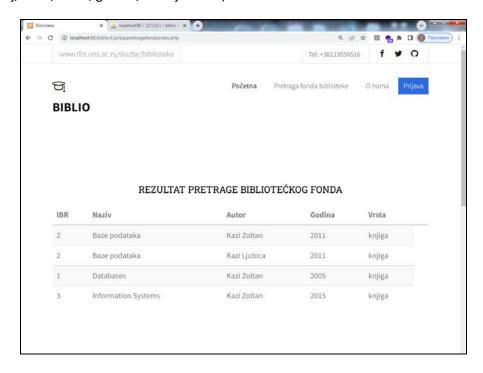
Pokretanje aplikacije: Nakon instaliranja XAMP softverskog paketa, aplikacija se kopira u folder C:\Xamp\htdocs\Biblioteka. U PHPMyAdmin softveru se kreira baza podataka sa nazivom: biblioteka. Zatim se izvrši SQL DDL skript za kreiranje objekata baze podataka. Pokretanje iz web browser-a, u URL polje potrebno je upisati: http://localhost/biblioteka ili http://localhost/biblioteka/index.php.

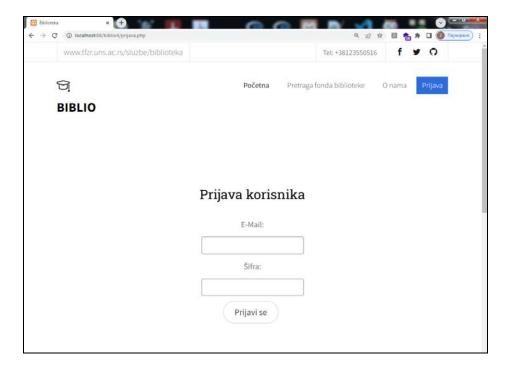
Početna stranica softvera omogućuje bilo kom korisniku da pokrene stranicu za pretragu fonda biblioteke, da uradi prijavu korisnika ili da vidi informacije o softveru i autorima. Stranica za pretragu fonda sadrži 6 polja za unos kriterijuma pretrage prema specifikaciji funkcija.

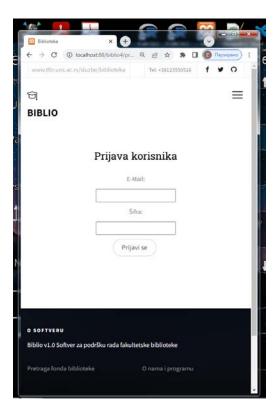
Rezultat pretrage bibliotečkog fonda je stranica sa tabelarnim prikazom sa osnovnim podacima o jedinici (inventarni broj, naziv, autor, godina, vrsta jedinice).

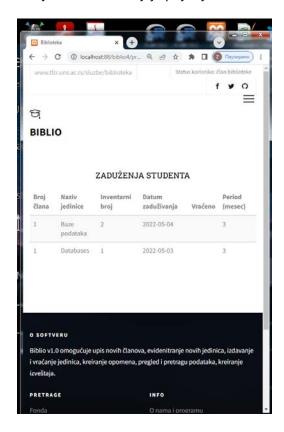
Stranica za prijavu korisnika: bibliotekara i članova, koji mogu biti zaposleni na fakultetu i studenti, se sastoji od rubrika za unos email adrese korisnika i šifre.

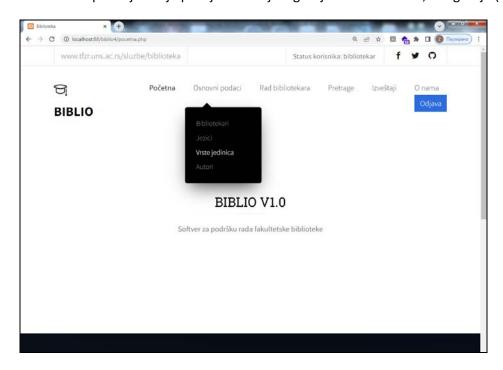
Sve stranice softvera imaju osobinu da su "Responsive", sadržaj se automatski skalira u zavisnosti od rezolucije ekrana i veličine prozora u kom se prikazuje, što ih čini pogodnim za prikaz na različitim uređajima.

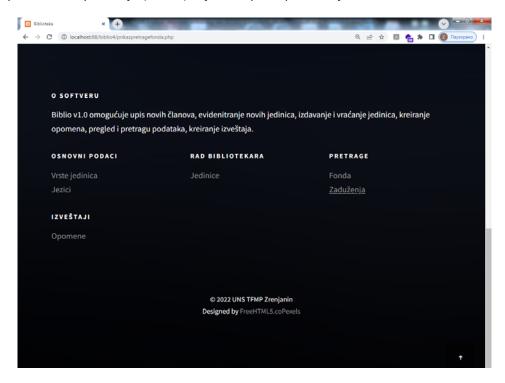
Prikaz stranice sa izslistanim zaduženjima studenta koji je prijavljen:

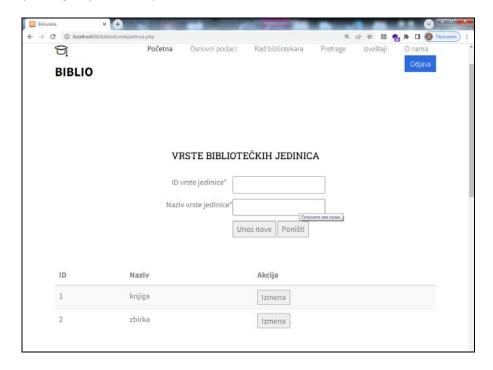
Web stranice BIBLIO web aplikacije imaju padajuće menije u gornjem delu stranice, u zaglavlju (header)...

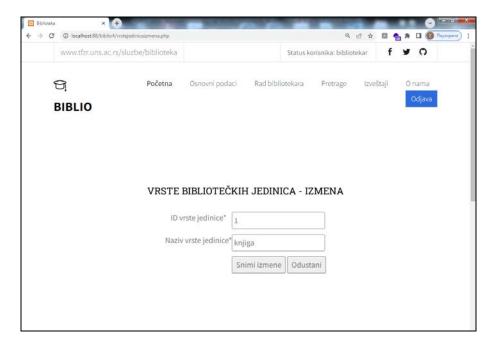
... I sistem hiperlinkova u podnožju (footer) kojima se pristupa funkcijama softvera.

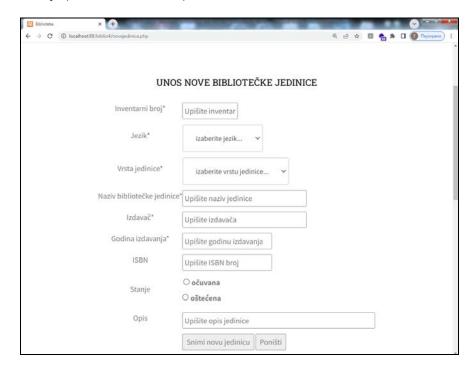
Prikaz stranice za unos osnovnih podataka, sa formom i poljima za unos vrednosti od strane korisnika. Taster "Unos nove" učitava novu stranicu na kojoj se može videti rezultat uspešnog ili neuspešnog unosa podataka. Ispod forme se prikazuje, u tabelarnom obliku, spisak svih unetih osnovnih podataka u bazu. U tabeli se nalaze tasteri koji omogućuju izmenu podataka.

Prikaz stranice za izmenu podataka:

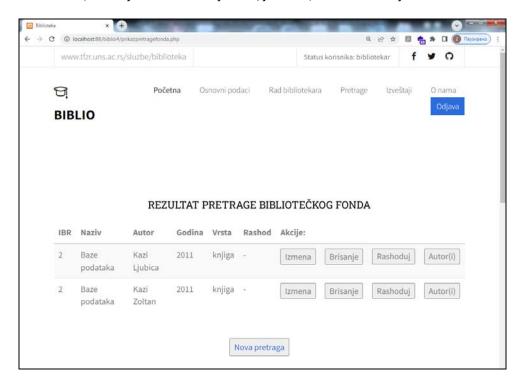
Stranica za unos nove bibliotečke jedinice kroz formu za poljima za unos vrednosti (inventarni broj, naziv, izdavač, godina izdavanja, ISBN, opis), listama za izbor osnovnih podataka za jezik i vrstu publikacije, kao i opcijama za izbor stanja (očuvna ili oštećena).

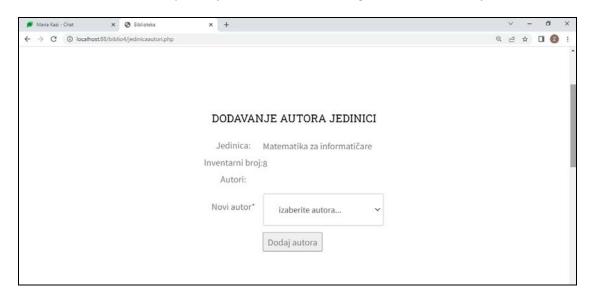
Stranica za pretragu fonda sadrži polja za unos kriterijuma pretrage po nazivu dela, jeziku na kom je napisano, po prezimeni ili imenu autora, po vrsti jednice, po godini osnivanja. Taster "Nova pretraga" poništava uneti kriterijum pretrage, dok taster "Pronađi" započinje pretragu baze i učitavanje stranice za prikaz rezuktata pretrage.

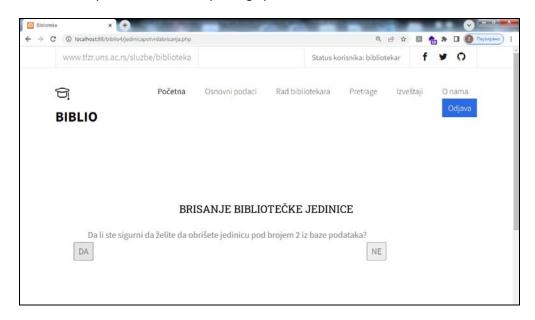
Stranica za prikaz rezultata pretrage podataka u tabelarnoj formi. Sadrži podatke o delima: inventarni broj, naziv, autora, godinu izdavanja, vrstu jedinice i podatak o tome da li je rashodovana ili ne. U svakom redu su dodati tasteri za izmenu, brisanje i rashodovanje dela/jedinice, kao i dodavanje novih autora.

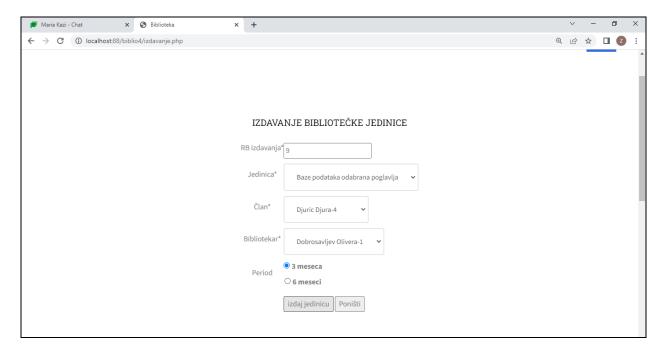
Stranica za dodavanje novih autora se sastoji od forme koja prikazuje baziv jedinice, inventarni broj, već unete autore (ukoliko postoje) i listu svih autora, iz koje se bira novi autor. Potvrda je preko tastera "Dodaj autora". Kada se doda novi autor prikazuje se ista stranica sa mogućnošću da se dodaju i sledeći koautori.

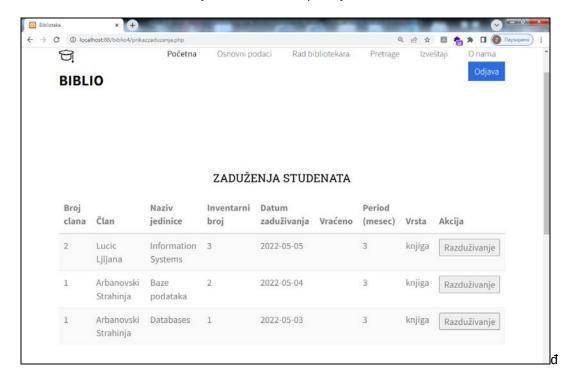
Stranica za potvrdu brisanja bibliotečke jedinice ima samo dva tastera "Da" za potvrdu i "Ne" za odustajanje i povratak na stranicu sa prikazom rezultata pretrage podataka.

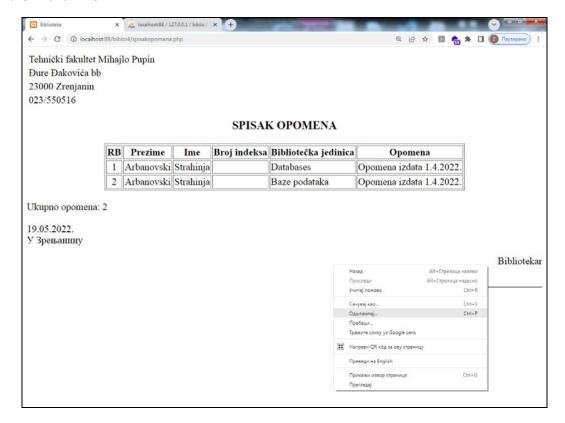
Stranica za izdavanje bibliotečke jedinice ima formu za poljima za unos vrednosti (rb izdavanja), listama za izbor publikacije, člana, bibliotekara, kao i opcijama za izbor dužine izdavanja (3 ili 6 meseci).

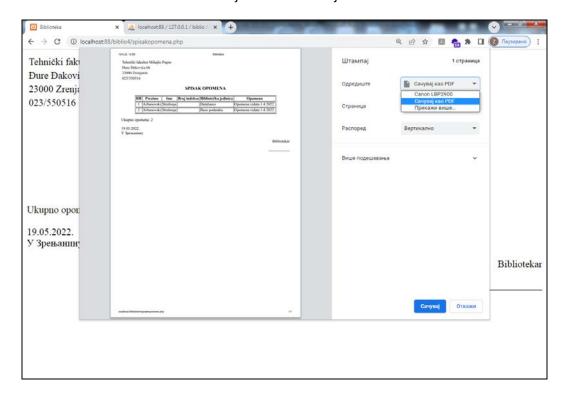
Stranica za tabelarni prikaz zaduženja svih studenata sortirana po datumu zaduživanja tako da na vrhu tabele budu najnovija zaduživanja. Jedinice koje nisu razdužene mogu se, preko tastera "Razduživanje" vratiti u biblioteku. Kod već razduženih jedinica taster ne postoji.

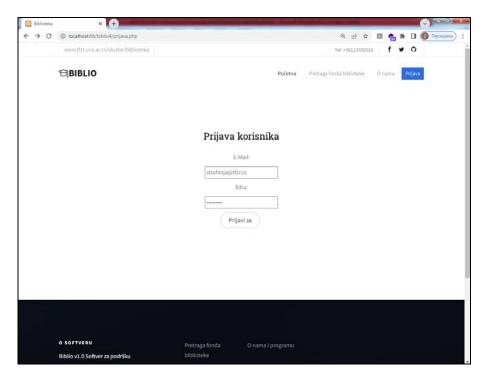
Izveštaj – spsiak opomena je dokument u elektronskom obliku, koji prikazuje podatke za sve studente kojima su izdate opomene. Preko menija za opcije stranice se mođe štampati stranica, preko "Print,tj. Odštampaj" u papirnoj formi ili...

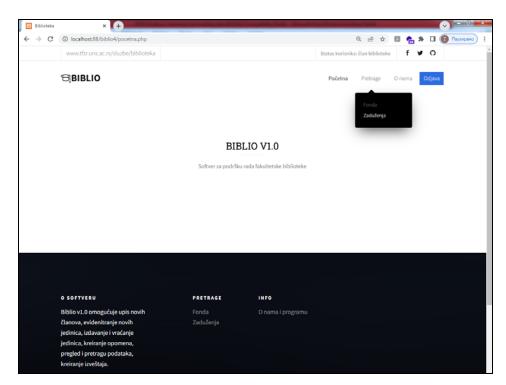
... snimiti u PDF formatu kao elektronska verzija dokumenta koji se može koristiti na fakultetu.

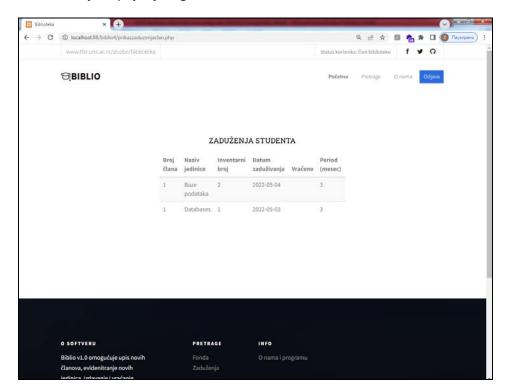
Stranica za prijavu korisnika zahteva unos email adrese koju je student dao bibliotekaru prilikom upisa i unosa šifre/lozinke koja se čuva u bazi podataka. Taster "Prijavi se" otvara novu stranicu za proveru da li postoji taj korisnik sa tom šifrom. Ukoliko postoji učitava se i prikazuje početna stranica za svakoi profil korisnika. U protivnom korisnik se preusmerava na ponovnu prijavu.

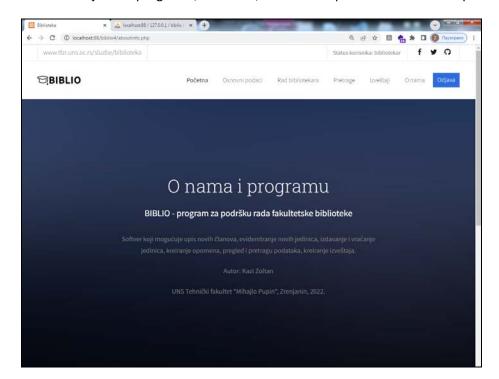
Kada se prijave članovi biblioteke, imaju na raspolaganju samo dve opcije: pretragu fonda i prikaz svojih zaduženja.

Prikaz stranice sa zaduženjima prijavljenog člana biblioteke:

Prikaz stranice sa informacijama o programu, autorima, sa kratkim opisom namene web aplikacije:

6. REALIZACIJA I IMPLEMENTACIJA

6.1. PRIKAZ KARAKTERISTIČNIH ELEMENATA REALIZACIJE

SQL DDL skript za kreiranje relacione baze podataka:

```
/*____*/
              17.03.2022. 14:50:02
/* DBMS name: MySQL 5.0 /* Created on: 17.03.2022
/*----*/
drop procedure if exists Zaduzenja;
drop table if exists Autor;
drop table if exists `Bibliotecka jedinica`;
drop table if exists Bibliotekar;
drop table if exists Clan;
drop table if exists Izdata;
drop table if exists Jezik;
drop table if exists Napisao;
drop table if exists `Vrsta jedinice`;
/*=========*/
/* Table: Autor
/*========*/
create table Autor
  `ID autora`
                 int not null auto_increment,
 Prezime
                  varchar(30) not null,
                  varchar(30) not null,
  Ime
  Napomena
                   varchar(50),
  primary key (`ID autora`)
/*----*/
/* Table: `Bibliotecka jedinica`
/*=======*/
create table `Bibliotecka jedinica`
  `Inventarni broj` varchar(10) not null,
`ID jezika` int not null,
  `ID vrste jedinice` tinyint not null,
  Naziv varchar(100) not null,
Izdavac varchar(50) not null,
  Izdavac varchar(50) not null,

`Godina izdavanja` int not null,

ISBN varchar(20),

Stanje varchar(15) not null,

Opis
  Stanje
  Opis
                   text,
  Rashodovana bool not null, 

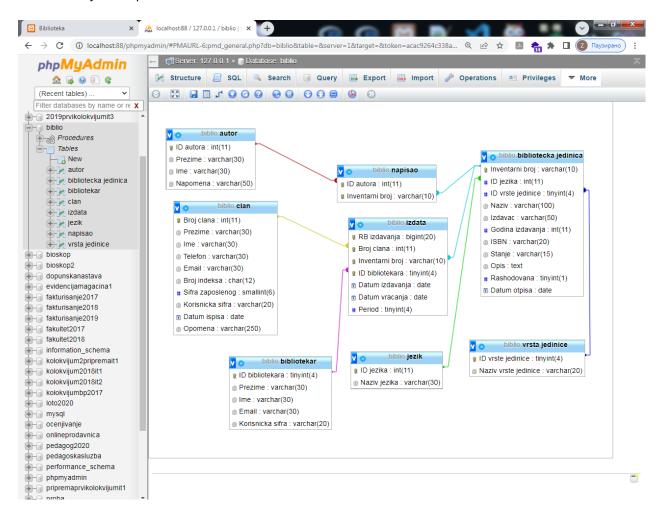
`Datum otpisa` date,
  Rashodovana
  primary key (`Inventarni broj`)
);
/*----*/
/* Table: Bibliotekar
/*========*/
create table Bibliotekar
  'ID bibliotekara' tinyint not null,
Prezime varchar(30) not null,
Ime varchar(30) not null,
Email varchar(30) not null,
  Email varchar(30) not null,

`Korisnicka sifra` varchar(20) not null,
  primary key (`ID bibliotekara`)
);
/*========*/
```

```
/* Table: Clan
/*========*/
create table Clan
  `Broj clana` int not null,
Prezime varchar(30) not null,
  Prezime
  Ime
                  varchar(30) not null,
  Telefon varchar(30),
Email varchar(30) not null,
`Broj indeksa` char(12),
`Sifra zaposlenog` smallint,
`Korisnicka sifra` varchar(20) not null,
`Datum ispisa` date,
  Telefon
                  varchar(30),
  primary key (`Broj clana`)
/*----*/
/* Table: Izdata
/*____*/
create table Izdata
  Broj clana int not null, date not null, date not null, date, period primary key ()
                   tinyint not null default 1,
  primary key (`Broj clana`, `Inventarni broj`, `ID bibliotekara`, `RB izdavanja`)
/* Table: Jezik
create table Jezik
  `ID jezika` int not null auto_increment,
`Naziv jezika` varchar(30) not null,
  primary key (`ID jezika`)
);
/*========*/
/* Table: Napisao */
/*----*/
create table Napisao
  `ID autora`
                   int not null,
  `Inventarni broj` varchar(10) not null,
  primary key (`ID autora`, `Inventarni broj`)
/*----*/
/* Table: `Vrsta jedinice`
create table `Vrsta jedinice`
   `ID vrste jedinice` tinyint not null,
  `Naziv vrste jedinice` varchar(20) not null,
  primary key (`ID vrste jedinice`)
alter table `Bibliotecka jedinica` add constraint FK_Napisana foreign key (`ID jezika`)
     references Jezik (`ID jezika`) on delete restrict on update cascade;
alter table `Bibliotecka jedinica` add constraint FK_Pripada foreign key (`ID vrste
jedinice`)
```

```
references `Vrsta jedinice` (`ID vrste jedinice`) on delete restrict on update
cascade;
alter table Izdata add constraint FK_ClanuIzdata foreign key (`Broj clana`)
     references Clan (`Broj clana`) on delete restrict on update cascade;
alter table Izdata add constraint FK_IzdaBibliotekar foreign key (`ID bibliotekara`)
     references Bibliotekar (`ID bibliotekara`) on delete restrict on update cascade;
alter table Izdata add constraint FK_IzdataClanu foreign key (`Inventarni broj`)
     references `Bibliotecka jedinica` (`Inventarni broj`) on delete restrict on update
cascade;
alter table Napisao add constraint FK_Napisao foreign key (`ID autora`)
     references Autor (`ID autora`) on delete restrict on update cascade;
alter table Napisao add constraint FK_Napisao2 foreign key (`Inventarni broj`)
     references `Bibliotecka jedinica` (`Inventarni broj`) on delete restrict on update
cascade;
/*=======*/
/* Naknadne izmene
/*========*/
ALTER TABLE `clan` ADD `Opomena` nvarchar(250) null;
delimiter //
create procedure Zaduzenja (IN pautorime varchar(30), IN pautorprezime varchar(30))
begin
select `Bibliotecka jedinica`.`Inventarni broj`,
`Bibliotecka jedinica`.Naziv,
`Bibliotecka jedinica`.Izdavac,
Clan. `Broj clana`,
Clan.Prezime,
Clan.Ime,
Izdata. `Datum izdavanja`,
Izdata. `Datum vracanja`
from Izdata, Clan, `Bibliotecka jedinica`
where Clan. `Broj clana` = Izdata. `Broj clana` and
`Bibliotecka jedinica`.`Inventarni broj` = Izdata.`Inventarni broj` and
Clan. Ime=pautorime and Clan. Prezime=pautorprezime;
end //
delimiter;
```

Kreirana relaciona baza podataka (uz pomoć SQL DDL skripta), u okviru PHPMyAdmin web aplikacije za administarciju baze podataka:

Biblioteka klasa (PHP programski jezik)

Konekcija do baze podataka:

```
<?php
class KonekcijaDB
 protected $ImeServera="localhost";
 protected $Korisnik="root";
 protected $Sifra="";
 protected $BazaPodataka="biblio";
 public $Konekcija;
 public function OtvaranjeKonekcije()
  //Otvaranje konekcije do BP
  $this->Konekcija=";
  $this->Konekcija=mysqli_connect($this->ImeServera,$this->Korisnik,$this->Sifra,$this->BazaPodataka);
  if (!$this->Konekcija)
  {
    echo('Nije uspostavljena konekcija do baze podataka!');
  }
  return $this->Konekcija;
```

```
public function ZatvaranjeKonekcije()
   //Zatvaranje konekcije do BP uz
   //proveru da li je otvorena pre zatvaranja
   $uspeh="false";
   if($this->Konekcija)
      mysqli_close($this->Konekcija);
      $uspeh="true";
   return $uspeh;
 }
}?>
Vrsta jedinice:
<?php
class VrstaJedinice extends KonekcijaDB
 public $IdVrsteJedinice;
 public $NazivVrsteJedinice;
 public function Dodavanje()
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
   $result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   //formiranje SQL DML upita za unos podataka
   $upit = "INSERT INTO `vrsta jedinice` (`ID vrste jedinice`, `Naziv vrste jedinice`) VALUES ('$this->IdVrsteJedinice', '$this-
>NazivVrsteJedinice');";
   //izvrsavanje SQL upita
   $result = mysqli_query($konekcija, $upit);
   /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
        {
          mysqli_error($konekcija);
        }
       else
          $uspeh="true";
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $uspeh;
 public function Izmena($pIDVrsteJedinice)
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
   $result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   //formiranje SQL DML upita za izmenu podataka
   $upit = "UPDATE `vrsta jedinice` SET `ID vrste jedinice`='$this->IdVrsteJedinice', `Naziv vrste jedinice`='$this->NazivVrsteJedinice'
WHERE 'ID vrste jedinice'='$pIDVrsteJedinice';";
   //echo $upit;
   //izvrsavanje SQL upita
```

```
$result = mysqli_query($konekcija, $upit);
   /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
        {
          mysqli_error($konekcija);
        }
       else
          $uspeh="true";
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $uspeh;
 }
 public function PrikazSvih()
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
   $result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   //formiranje SQL upita za izdvajanje podataka
   $upit = "SELECT * FROM `vrsta jedinice` ORDER BY `Naziv vrste jedinice` ASC;";
   //izvrsavanje SQL upita
   $result = mysqli_query($konekcija, $upit);
   /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
        {
          mysqli_error($konekcija);
       else
          $uspeh="true";
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $result;
}?>
Klasa Jezik:
<?php
class Jezik extends KonekcijaDB
 private $IdJezika;
 private $NazivJezika;
 public function getIDJezika()
 {
   return $this->IdJezika;
 }
 public function setIDJezika($p)
           $this->IdJezika=$p;
 public function getNazivJezika()
   return $this->NazivJezika;
```

```
public function setNazivJezika($p)
 $this->NazivJezika=$p;
public function Dodavanje()
 //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i ostalih promenljivih
 $result = "";
 $uspehzkbp = "";
 $uspeh = "false";
 //otvaranje konekcije do BP
 $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
 //formiranje SQL DML upita za unos podataka
 $upit = "INSERT INTO `jezik`(`ID jezika`, `Naziv jezika`) VALUES ('$this->IdJezika', '$this->NazivJezika');";
 //izvrsavanje SQL upita
 $result = mysqli query($konekcija, $upit);
 /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
 i ispis informacije o gresci*/
 if(!$result)
      {
        mysqli_error($konekcija);
     else
        $uspeh="true";
 //zatvaranje konekcije do BP
 $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
 return $uspeh;
public function Izmena($pIDJezika)
 //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
 $result = "";
 $uspehzkbp = "";
 $uspeh = "false";
 //otvaranje konekcije do BP
 $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
 //formiranje SQL DML upita za izmenu podataka
 $upit = "UPDATE `jezik` SET `ID jezika`='$this->ldJezika', `Naziv jezika`='$this->NazivJezika' WHERE `ID jezika`='$pIDJezika';";
 //echo $upit;
 //izvrsavanje SQL upita
 $result = mysqli_query($konekcija, $upit);
 /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
 i ispis informacije o gresci*/
 if(!$result)
      {
        mysqli_error($konekcija);
      }
      else
        $uspeh="true";
 //zatvaranje konekcije do BP
 $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
 return $uspeh;
public function PrikazSvih()
```

```
//pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
   $result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   //formiranje SQL upita za izdvajanje podataka
   $upit = "SELECT * FROM `jezik` ORDER BY `Naziv jezika` ASC;";
   //izvrsavanje SQL upita
   $result = mysqli query($konekcija, $upit);
   /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
        {
          mysqli_error($konekcija);
       else
          $uspeh="true";
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $result;
}?>
Klasa Izdata:
<?php
class Izdata extends KonekcijaDB
 public $RbIzdavanja;
 public $DatumIzdavanja;
 public $DatumVracanja;
 public $Period;
 public $Clan;
 public $Jedinica;
 public $Bibliotekar;
 public $InventarniBroj;
 public function Izdavanje()
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i ostalih promenljivih
   $resultClanIspisan = "";
   $resultOpomena = "";
   $resultRashodovana = "";
   $resultIzdataJedinica = "";
   $result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   //Prilikom izdavanja bibliotecke jedninice
   //clanu treba proveriti:
   //1.da li je clan ispisan
   //2.da li clan ima opomenu
   //3.da li je jedinica rashodovana
   //4.da li je jedinica trenutno izdata
   //U slucaju da je ispunjen bar jedan
   //od ova 4 uslova jedinica se ne sme izdati clanu!
   //Provera da li je clan ispisan
```

```
$upit = "SELECT `Broj clana`, `Prezime`, `Ime`, `Telefon`, `Email`, `Broj indeksa`, `Sifra zaposlenog`, `Korisnicka sifra`, `Datum
ispisa`, `Opomena` FROM `clan` WHERE `Broj clana`='$this->Clan' and `Datum ispisa` IS NOT NULL;";
   $resultClanIspisan = mysqli query($konekcija, $upit);
   //Provera da li je clan ima opomenu
   $upit = "SELECT `Broj clana`, `Prezime`, `Ime`, `Telefon`, `Email`, `Broj indeksa`, `Sifra zaposlenog`, `Korisnicka sifra`, `Datum
ispisa`, `Opomena` FROM `clan` WHERE `Broj clana`='$this->Clan' and `Opomena` IS NOT NULL;";
   $resultOpomena = mysqli_query($konekcija, $upit);
   //Provera da li je jedinica rashodovana ili otpisana
   $upit = "SELECT * FROM `bibliotecka jedinica` WHERE (`Datum otpisa` IS NOT NULL OR Rashodovana=1) AND `Inventarni
broj`='$this->InventarniBroj';";
   $resultRashodovana = mysqli query($konekcija, $upit);
   //Provera da li je jedinica trenutno izdata
   $upit = "SELECT * FROM \izdata\ WHERE \Datum vracanja\ IS NULL AND \Inventarni broj\ ='\$this->InventarniBroj';";
   $resultIzdataJedinica = mysqli_query($konekcija, $upit);
   //Izdavanje jedinice clanu
   if (!$resultClanIspisan=="" && !$resultOpomena && !$resultRashodovana && !$resultIzdataJedinica)
     $upit = "INSERT INTO `izdata`(`RB izdavanja`, `Broj clana`, `Inventarni broj`, `ID bibliotekara`, `Datum izdavanja`, `Datum
vracanja`, `Period`) VALUES ('$this->Rblzdavanja', '$this->Clan', '$this->InventarniBroj', '$this->Bibliotekar', '$this-
>DatumIzdavanja','$this->DatumVracanja','$this->Period');";
    //izvrsavanje SQL upita
    $result = mysqli_query($konekcija, $upit);
    /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
     i ispis informacije o gresci*/
     if(!$result)
     {
      mysqli_error($konekcija);
     }
     else
     {
      $uspeh="true";
    }
   }
   else
     $uspeh="false";
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $uspeh;
 }
 public function Vracanje()
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
   $result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   //formiranje SQL DML upita za izmenu podataka
   $upit = "UPDATE `izdata` SET `Datum vracanja`='$this->DatumVracanja' WHERE `RB izdavanja`='$this->RbIzdavanja';";
   //izvrsavanje SQL upita
   $result = mysqli query($konekcija, $upit);
   /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
          mysqli_error($konekcija);
        else
        {
```

```
$uspeh="true";
 //zatvaranje konekcije do BP
 $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
 return $uspeh;
public function KreiranjeOpomena($pBrClana)
 //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
 $result = "";
 $uspehzkbp = "";
 $datum = "";
 $uspeh = "false";
 //otvaranje konekcije do BP
 $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
 //formiranje SQL DML upita za izmenu podataka
 //ocitati sistemski datum kao deo teksta opomene
 $datum=date('d.m.Y');
 $upit = "UPDATE `clan` SET `Opomena`='Opomena izdata ".$datum."' WHERE `Broj clana`='$pBrClana';";
 //izvrsavanje SQL upita
 $result = mysqli_query($konekcija, $upit);
 /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
 i ispis informacije o gresci*/
 if(!$result)
      {
        mysqli_error($konekcija);
      }
      else
        $uspeh="true";
        //slanje poruke na email
        //...
      }
 //zatvaranje konekcije do BP
 $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
 return $uspeh;
}
public function PretragaOpomena($pBrClana, $pDatum)
  //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
  $result = "";
  $uspehzkbp = "";
  $uspeh = "false";
  //otvaranje konekcije do BP
  $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
  //formiranje SQL upita za izdvajanje podataka
  if (!$pBrClana==")
  {
   $upit = "SELECT * FROM `clan` WHERE `Broj clana`='pBrClana';";
  //datum opomene se nalazi u delu teksta opomene
  //i ne postoji kao poseban atribut i kolona tabele BP
  if (!$pDatum==")
   $upit = "SELECT * FROM `clan` WHERE `Opomena` LIKE '%pDatum%';";
  //izvrsavanje SQL upita
  $result = mysqli_query($konekcija, $upit);
  /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
```

```
i ispis informacije o gresci*/
    if(!$result)
           mysqli_error($konekcija);
       else
           $uspeh="true";
    //zatvaranje konekcije do BP
    $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
    return $result;
 }
 public function IzvestajOpomene($pDatum)
    //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
    $result = "";
    $uspehzkbp = "";
    $uspeh = "false";
    //otvaranje konekcije do BP
    $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
    //formiranje SQL upita za izdvajanje podataka
    //datum opomene se nalazi u delu teksta opomene
    //i ne postoji kao poseban atribut i kolona tabele BP
    $upit = "SELECT `bibliotecka jedinica`.*, `izdata`.*, `clan`.*";
    $upit = $upit." FROM (`bibliotecka jedinica`";
    $upit = $upit." INNER JOIN `izdata` ON `izdata`.`Inventarni broj` = `bibliotecka jedinica`.`Inventarni broj`)";
    $upit = $upit." INNER JOIN `clan` ON `izdata`.`Broj clana` = `clan`.`Broj clana` WHERE `Opomena` LIKE '%pDatum%';";
    //izvrsavanje SQL upita
    $result = mysqli query($konekcija, $upit);
    /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
    i ispis informacije o gresci*/
    if(!$result)
          mysqli_error($konekcija);
       else
           $uspeh="true";
    //zatvaranje konekcije do BP
    $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
    return $result;
 }
}?>
Klasa Clan:
<?php
class Clan extends KonekcijaDB
 public $BrojClana;
 public $Prezime;
 public $Ime;
 public $Telefon;
 public $Email;
 public $BrojIndeksa;
 public $SifraZaposlenog;
 public $KorisnickaSifra;
 public $DatumIspisa;
 public $Opomena;
```

```
public function Upis()
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i ostalih promenljivih
   $result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   //formiranje SQL DML upita za unos podataka
   $upit = "INSERT INTO `clan` (`Broj clana`, `Prezime`, `Ime`, `Telefon`, `Email`, `Broj indeksa`, `Sifra zaposlenog`, `Korisnicka sifra`,
'Datum ispisa', 'opomena') VALUES ('$this->BrojClana', '$this->Prezime', '$this->Ime', '$this->Telefon', '$this->Email', '$this-
>BrojIndeksa', '$this->SifraZaposlenog', '$this->KorisnickaSifra', '$this->DatumIspisa', '$this->Opomena');";
   //izvrsavanje SQL upita
   $result = mysqli_query($konekcija, $upit);
   /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
        {
          mysqli_error($konekcija);
        }
      else
          $uspeh="true";
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $uspeh;
 public function Izmena($pBrClana)
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
   $result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   //formiranje SQL DML upita za izmenu podataka
   $upit = "UPDATE `clan` SET `Broj clana`='$this->BrojClana', `Prezime`='$this->Prezime', `Ime`='$this->Ime', `Telefon`='$this-
>Telefon', `Email`='$this->Email', `Broj indeksa`='$this->BrojIndeksa', `Sifra zaposlenog`='$this->SifraZaposlenog', `Korisnicka
sifra`='$this->KorisnickaSifra',`Datum ispisa`='$this->DatumIspisa',`opomena`='$this->Opomena' WHERE `Broj clana`='$pBrClana';";
   //izvrsavanje SQL upita
   $result = mysqli query($konekcija, $upit);
   /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
        {
          mysqli error($konekcija);
        else
        {
          $uspeh="true";
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $uspeh;
 public function Ispis($pBrClana)
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
   $result = "";
```

```
$uspehzkbp = "";
 $uspeh = "false";
 //otvaranje konekcije do BP
 $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
 //formiranje SQL DML upita za izmenu podataka zbog ispisa
 $upit = "UPDATE `clan` SET `Datum ispisa`='$this->DatumIspisa' WHERE `Broj clana`='$pBrClana';";
 //izvrsavanje SQL upita
 $result = mysqli_query($konekcija, $upit);
 /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
 i ispis informacije o gresci*/
 if(!$result)
        mysqli_error($konekcija);
      }
      else
        $uspeh="true";
 //zatvaranje konekcije do BP
 $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
 return $uspeh;
public function Pretraga($pPrezime)
 //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
 $result = "";
 $uspehzkbp = "";
 $uspeh = "false";
 //otvaranje konekcije do BP
 $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
 //formiranje SQL upita za izdvajanje podataka
 $upit = "SELECT * FROM `clan` WHERE `Prezime` LIKE '%pPrezime%' ORDER BY `Prezime`, `lme`;";
 //izvrsavanje SQL upita
 $result = mysqli_query($konekcija, $upit);
 /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
 i ispis informacije o gresci*/
 if(!$result)
       mysqli_error($konekcija);
    else
       $uspeh="true";
 //zatvaranje konekcije do BP
 $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
 return $result;
}
public function Prijava()
 //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
 $result = "";
 $uspehzkbp = "";
 $uspeh = "false";
 //otvaranje konekcije do BP
 $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
 //formiranje SQL upita za izdvajanje podataka
 $upit = "SELECT * FROM `clan` WHERE `clan`.`Email`='$this->Email' AND `clan`.`Korisnicka sifra`='$this->KorisnickaSifra';";
 //izvrsavanje SQL upita
 $result = mysqli_query($konekcija, $upit);
```

```
/*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
        {
          mysqli error($konekcija);
        }
      else
          $uspeh="true";
        }
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $result;
 public function Odjava()
   //Odjava korisnika
   $odjavljen="true";
   return $odjavljen;
 public function PotvrdaORazduzenosti($pBrIndeksa)
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
  $result = "";
  $uspehzkbp = "";
  $uspeh = "false";
  //otvaranje konekcije do BP
  $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
  //formiranje SQL upita za izdvajanje podataka
  $upit = "SELECT `clan`.*, `bibliotecka jedinica`.*, `izdata`.* FROM (`clan` INNER JOIN `izdata` ON `izdata`.`Broj clana` = `clan`.`Broj
clana') INNER JOIN 'bibliotecka jedinica' ON 'izdata'.'Inventarni broj'='bibliotecka jedinica'.'Inventarni broj' WHERE 'clan'.'Broj
indeksa'='$pBrIndeksa';";
  //izvrsavanje SQL upita
  $result = mysqli_query($konekcija, $upit);
  /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
  i ispis informacije o gresci*/
  if(!$result)
         mysqli_error($konekcija);
      else
         $uspeh="true";
  //zatvaranje konekcije do BP
  $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
  return $result;
 public function ZaduzenjaClana($pBrClana)
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
  $result = "";
  $uspehzkbp = "";
  $uspeh = "false";
  //otvaranje konekcije do BP
  $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
  //formiranje SQL upita za izdvajanje podataka
```

```
$upit = "SELECT `clan`.*, `bibliotecka jedinica`.*, `izdata`.* FROM (`clan` INNER JOIN `izdata` ON `izdata`.`Broj clana` = `clan`.`Broj
clana`) INNER JOIN `bibliotecka jedinica` ON `izdata`.`Inventarni broj`='bibliotecka jedinica`.`Inventarni broj` WHERE `clan`.`Broj
clana`='$pBrClana';";
   //izvrsavanje SQL upita
   $result = mysqli query($konekcija, $upit);
   /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
  i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
         mysqli_error($konekcija);
      else
         $uspeh="true";
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
  return $result;
}?>
Klasa Bibliotekar:
<?php
class Bibliotekar extends KonekcijaDB
 public $IdBibliotekara;
 public $Prezime;
 public $Ime;
 public $Email;
 public $KorisnickaSifra;
 public function Dodavanje()
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i ostalih promenljivih
   $result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   //formiranje SQL DML upita za unos podataka
   $upit = "INSERT INTO `bibliotekar` (`ID bibliotekara`, `Prezime`, `Ime`, `Email`, `Korisnicka sifra`) VALUES ('$this-
>IdBibliotekara', '$this->Prezime', '$this->Ime', '$this->Email', '$this->KorisnickaSifra');";
   //izvrsavanje SQL upita
   $result = mysqli_query($konekcija, $upit);
   /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
        {
          mysqli_error($konekcija);
        }
       else
          $uspeh="true";
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $uspeh;
 public function Izmena($pIDbibliotekara)
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
```

```
$result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   //formiranje SQL DML upita za izmenu podataka
   $upit = "UPDATE `bibliotekar` SET `ID bibliotekara`='$this->IdBibliotekara', `Prezime`='$this->Prezime', `Ime`='$this-
>Ime', 'Email'='$this->Email', 'Korisnicka sifra'='$this->KorisnickaSifra' WHERE 'ID bibliotekara'='pIDbibliotekara';";
   //izvrsavanje SQL upita
   $result = mysqli_query($konekcija, $upit);
   /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
          mysqli_error($konekcija);
        }
        else
        {
          $uspeh="true";
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $uspeh;
 public function PrikazSvih()
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
   $result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   //formiranje SQL upita za izdvajanje podataka
   $upit = "SELECT * FROM `bibliotekar` ORDER BY Prezime ASC;";
   //izvrsavanje SQL upita
   $result = mysqli query($konekcija, $upit);
   /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
        {
          mysqli error($konekcija);
        }
      else
          $uspeh="true";
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $result;
 public function Prijava()
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
   $result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   //formiranje SQL upita za izdvajanje podataka
```

```
$upit = "SELECT `ID bibliotekara`, `Prezime`, `Ime`, `Email`, `Korisnicka sifra` FROM `bibliotekar` WHERE
'bibliotekar'. 'Email' = '$this->Email' AND 'bibliotekar'. 'Korisnicka sifra' = '$this->KorisnickaSifra';";
   //izvrsavanje SQL upita
   $result = mysqli_query($konekcija, $upit);
   /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
          mysqli_error($konekcija);
       else
          $uspeh="true";
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $result;
 }
 public function Odjava()
   //Odjava korisnika
   $odjavljen="true";
   return $odjavljen;
}?>
Klasa Bibliotecka jedinica:
<?php
class BiblioteckaJedinica extends KonekcijaDB
 public $InventarniBroj;
 public $Naziv;
 public $Izdavac;
 public $Godinalzdavanja;
 public $Isbn;
 public $Stanje;
 public $Opis;
 public $Rashodovana;
 public $DatumOtpisa;
 public $Jezik;
 public $VrstaJedinice;
 public function Unos()
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i ostalih promenljivih
   $result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   //formiranje SQL DML upita za unos podataka
   $upit = "INSERT INTO `bibliotecka jedinica` (`Inventarni broj`, `ID jezika`, `ID vrste jedinice`, `Naziv`, `Izdavac`, `Godina izdavanja`,
`ISBN`, `Stanje`, `Opis`, `Rashodovana`, `Datum otpisa`) VALUES ('$this->InventarniBroj','$this->Jezik','$this->VrstaJedinice','$this-
>Naziv', '$this->Izdavac', '$this->Godinalzdavanja', '$this->Isbn', '$this->Stanje', '$this->Opis', '$this->Rashodovana', '$this-
>DatumOtpisa');";
   //izvrsavanje SQL upita
   $result = mysqli_query($konekcija, $upit);
   /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
        {
```

```
mysqli_error($konekcija);
        }
      else
          $uspeh="true";
        }
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $uspeh;
 public function Izmena($pInvBroj)
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
   $result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   //formiranje SQL DML upita za izmenu podataka
   $upit = "UPDATE `bibliotecka jedinica` SET `Inventarni broj` = '$this->InventarniBroj', `ID jezika` = '$this->Jezik', `ID vrste
jedinice`='$this->VrstaJedinice', Naziv`='$this->Naziv', Izdavac`='$this->Izdavac', Godina izdavanja`='$this-
>Godinalzdavanja', `ISBN`='$this->Isbn', `Stanje`='$this->Stanje', `Opis`='$this->Opis', `Rashodovana`='$this->Rashodovana', `Datum
otpisa`='$this->DatumOtpisa' WHERE `Inventarni broj`='$pInvBroj';";
   //izvrsavanje SQL upita
   $result = mysqli_query($konekcija, $upit);
   /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
        {
          mysqli error($konekcija);
        }
        else
          $uspeh="true";
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $uspeh;
 public function Brisanje($pInvBroj)
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
   $result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   //formiranje SQL DML upita za brisanje podataka
   $upit = "DELETE FROM `bibliotecka jedinica` WHERE `Inventarni broj`='$pInvBroj';";
   //izvrsavanje SQL upita
   $result = mysqli_query($konekcija, $upit);
   /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
          mysqli_error($konekcija);
        else
          $uspeh="true";
```

```
}
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $uspeh;
 public function Pretraga($pNazivJedinice, $pVrstaJedinice, $pAutorPrezime, $pAutorIme, $pGodina, $pJezik)
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
   $result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   //formiranje SQL upita za izdvajanje podataka u zavisnosti od kriterijuma pretrage
   //$osnovniupit="SELECT Prezime, Ime, `bibliotecka jedinica`.`Inventarni broj` AS InvBr, `Jezik`.`Naziv jezika`, `Jezik`.`ID jezika`,
'bibliotecka jedinica'.'ID vrste jedinice', 'Vrsta jedinice'.'Naziv vrste jedinice', 'Naziv', 'Izdavac', 'Godina izdavanja', 'ISBN', 'Stanje',
'Opis', 'Rashodovana', 'Datum otpisa' FROM 'Bibliotecka jedinica', 'Vrsta jedinice', 'Autor', 'Jezik', 'Napisao' WHERE 'Autor'.'ID
autora`='Napisao`.'ID autora` AND 'bibliotecka jedinica`.'Inventarni broj`='Napisao`.'Inventarni broj` AND 'bibliotecka jedinica`.'ID
jezika`=`Jezik`.`ID jezika` AND `bibliotecka jedinica`.`ID vrste jedinice`=`Vrsta jedinice`.`ID vrste jedinice` ";
    $osnovniupit="SELECT `bibliotecka jedinica`.`Inventarni broj` AS InvBr, `bibliotecka jedinica`.`Rashodovana`, `bibliotecka
jedinica`.`ID vrste jedinice`, `bibliotecka jedinica`.`ID jezika`, `bibliotecka jedinica`.`Naziv`, `vrsta jedinice`.`Naziv vrste jedinice`,
'jezik'.'Naziv jezika', 'autor'.'Prezime', 'autor'.'Ime', 'napisao'.'ID autora', 'bibliotecka jedinica'.'Godina izdavanja' ";
   $osnovniupit=$osnovniupit."FROM `bibliotecka jedinica` ";
    $osnovniupit=$osnovniupit."LEFT JOIN `vrsta jedinice` ON `bibliotecka jedinica`.`ID vrste jedinice` = `vrsta jedinice`.`ID vrste
jedinice`";
   $osnovniupit=$osnovniupit."LEFT JOIN `jezik` ON `bibliotecka jedinica`. `ID jezika` = `jezik`. `ID jezika` ";
   $osnovniupit=$osnovniupit."LEFT JOIN `napisao` ON `bibliotecka jedinica`.'Inventarni broj` = `napisao`.'Inventarni broj` ";
   $osnovniupit=$osnovniupit."LEFT JOIN `autor` ON `napisao`.'ID autora` = `autor`.'ID autora` ";
   if (!$pNazivJedinice==")
     $upit = $osnovniupit." WHERE `Naziv` LIKE '%$pNazivJedinice%' ORDER BY `Naziv` ASC;";
   if (!$pVrstaJedinice==")
     $upit = $osnovniupit." WHERE `Vrsta jedinice`.`Naziv vrste jedinice`='$pVrstaJedinice' ORDER BY `Naziv` ASC;";
   if (!$pAutorPrezime==")
     $upit = $osnovniupit." WHERE `Autor`.`Prezime` LIKE '%$pAutorPrezime' ORDER BY `Naziv` ASC;";
   if (!$pAutorIme==")
     $upit = $osnovniupit." WHERE `Autor`.`Ime` LIKE '%$pAutorIme' ORDER BY `Naziv` ASC;";
   if (!$pGodina==")
     $upit = $osnovniupit." WHERE `Godina izdavanja`='$pGodina' ORDER BY `Naziv` ASC;";
   if (!$pJezik==")
   {
     $upit = $osnovniupit." WHERE `Jezik`. `Naziv jezika`='$pJezik' ORDER BY `Naziv` ASC;";
   //Ništa nije izabrano za kriterijum pretrage
   if ($pNazivJedinice==" && $pJezik==" && $pGodina==" && $pAutorIme==" && $pVrstaJedinice==" && $pAutorPrezime==")
     $upit = $osnovniupit." ORDER BY `Naziv` ASC;";
   //echo $upit;
    //izvrsavanje SQL upita
    $result = mysqli query($konekcija, $upit);
```

```
/*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
        {
          mysqli_error($konekcija);
        }
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $result;
 public function Rashoduj()
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
   $result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   //formiranje SQL DML upita za izmenu podataka
   $upit = "UPDATE `bibliotecka jedinica` SET `Rashodovana` = '$this->Rashodovana', `Datum otpisa` = '$this->DatumOtpisa' WHERE
`Inventarni broj`='$this->InventarniBroj';";
   //izvrsavanje SQL upita
   $result = mysqli_query($konekcija, $upit);
   /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
        {
         mysqli_error($konekcija);
        }
        else
         $uspeh="true";
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $uspeh;
 }
 public function Ucitaj($pInvBroj)
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
   $result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   $upit="SELECT * FROM `bibliotecka jedinica` WHERE `Inventarni broj`='$pInvBroj'";
   //izvrsavanje SQL upita
   $result = mysqli_query($konekcija, $upit);
   /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
          mysqli_error($konekcija);
        }
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $result;
 }}?>
```

Klasa Autor:

```
<?php
class Autor extends KonekcijaDB
 public $IdAutora;
 public $Prezime;
 public $Ime;
 public $Napomena;
 public function Dodavanje()
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i ostalih promenljivih
   $result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   //formiranje SQL DML upita za unos podataka
   $upit = "INSERT INTO `autor`(`ID autora`, `Prezime`, `Ime`, `Napomena`) VALUES ('$this->IdAutora', '$this->Prezime', '$this-
>Ime','$this->Napomena');";
   //izvrsavanje SQL upita
   $result = mysqli_query($konekcija, $upit);
   /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
        {
          mysqli_error($konekcija);
        }
       else
          $uspeh="true";
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $uspeh;
 public function Izmena($pIDAutora)
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
   $result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   //formiranje SQL DML upita za izmenu podataka
   $upit = "UPDATE `autor` SET `ID autora`='$this->IdAutora', `Prezime`='$this->Prezime', `Ime`='$this->Ime', `Napomena`='$this-
>Napomena' WHERE `ID autora`='pIDAutora';";
   //izvrsavanje SQL upita
   $result = mysqli query($konekcija, $upit);
   /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
        {
          mysqli error($konekcija);
        }
        else
          $uspeh="true";
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $uspeh;
```

```
}
 public function Brisanje($pIDAutora)
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
   $result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   //formiranje SQL DML upita za brisanje podataka
   $upit = "DELETE FROM `autor` WHERE `ID autora`='pIDAutora';";
   //izvrsavanje SQL upita
   $result = mysqli_query($konekcija, $upit);
   /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
        {
          mysqli_error($konekcija);
        }
        else
        {
          $uspeh="true";
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $uspeh;
 public function Pretraga()
   //pocetne vrednosti result-seta (dvodimenzionalna matrica, tj. tabela) i promenljive uspeh
   $result = "";
   $uspehzkbp = "";
   $uspeh = "false";
   //otvaranje konekcije do BP
   $konekcija=$this->OtvaranjeKonekcije();
   //formiranje SQL upita za izdvajanje podataka
   $upit = "SELECT DISTINCT 'ID autora', 'Prezime', 'Ime', 'Napomena' FROM 'autor' WHERE 'Prezime' = "$this->Prezime' OR
`Prezime` LIKE '%$this->Prezime%' ORDER BY `Prezime`, `Ime`;";
   //izvrsavanje SQL upita
   $result = mysqli query($konekcija, $upit);
   /*provera rezultata izvrsavanja SQL upita
   i ispis informacije o gresci*/
   if(!$result)
        {
          mysqli_error($konekcija);
      else
          $uspeh="true";
   //zatvaranje konekcije do BP
   $uspehzkbp=$this->ZatvaranjeKonekcije();
   return $result;
}?>
```

Implementacija Prezentacionog sloja softvera/korisničkog interfejsa

Početna stranica – index.php se sastoji od html oznaka u koje je umetnuta php naredba za uključivanje datoteka sa sadržajem zaglavlja strane (header), menija u gornjem i donjem delu stranice, kao i html oznaka za donji deo stranice (footer). Ova stranica poseduje odeljke, set karaktera je UTF-8, a korsiti stil iz css datoteke. Sadržaj je formiran Bootstrap radnim okvirom, korišćenjem klasa za odeljke u centralnom delu stranice.

Meni – meniupbibliotekar.html je urađen pomoću HTML oznaka i Bootstrap klasa kao neuređena lista preko: i , kao i elementima liste, koji predstavljaju stavke menija pomoću oznaka i . Svaka stavka menija je realizovana preko hiperlinka, tj. oznake <a href="strana.php"> povezana sa odgovarajućom web stranicom koja se ućitava kada korisnik izabere stavku menija.

```
<div class="top-menu">
        <div class="container">
           <div class="row">
              <div class="col-xs-2">
                 <div id="fh5co-logo"><a href="pocetna.php"><i class="icon-</pre>
study"></i>Biblio<span></span></div>
              <div class="col-xs-10 text-right menu-1">
                    <a href="pocetna.php">Početna</a>
                    <a href="#">Osnovni podaci</a>
                       <a href="#">Bibliotekari</a>
                          <a href="jezici.php">Jezici</a>
                          <a href="vrstejedinica.php">Vrste jedinica</a>
                          <a href="#">Autori</a>
                    <a href="#">Rad bibliotekara</a>
                       <a href="novajedinica.php">Unos nove jedinice</a>
                          <a href="#">Upis člana</a>
                          <a href="#">Ispis člana</a>
                          <a href="izdavanje.php">Izdavanje jedinica</a>
                          <a href="#">Vraćanje jedinica</a>
                          <a href="#">Formiranje opomena</a>
                    <a href="#">Pretrage</a>
                       <a href="pretragafonda.php">Fonda</a>
                          <a href="#">Autora</a>
                          <a href="#">Članova</a>
                          <a href="prikazzaduzenja.php">Zaduženja</a>
                          <a href="#">Opomena</a>
                    <a href="#">Izveštaji</a>
```

Stranica, tj. forma za unos podataka – novajedinica.php. Forma za unos podataka – realizovana je preko FORM HTML odeljka u okviru kojeg se nalazi tabela sa nekoliko redova
 i poljima za unos podataka pomoću <input type> oznaka. U Action atributu forme je navedena PHP stranica na kojoj če se izvršiti snimanje podataka u bazu. Metod prenosa podataka je POST.

```
<h4>UNOS NOVE BIBLIOTEČKE JEDINICE</h4>
             <!-- Forma za unos podataka -->
             <form action="novajedinicaunos.php" method="GET">
               <input type="text"</pre>
name="InventarniBroj" autofocus onKeyPress="if(this.value.length==10) return false;" size=10
<select class="form-control" id="Jezik" name="Jezik" tabindex=2 required>
                       <option value="">izaberite jezik...</option>
                          //Pocetne vrednosti promenljivih
                          $result="";
                          $brredova=0;
                          require 'klase/KonekcijaDB.php';
                          require 'klase/Jezik.php';
                          $objJezik = new Jezik();
                          $result=$objJezik->PrikazSvih();
                          $brredova = mysqli_num_rows($result);
                          if ($brredova>0)
                             $i=0;
                             $red=0;
                             while($red=mysqli_fetch_array($result))
```

```
$i++;
                                      $niz1[$i]=$red['Naziv jezika'];
                                      $niz2[$i]=$red['ID jezika'];
                                      echo "<option value='$niz2[$i]'>$niz1[$i]</option>";
                               $objJezik = null;
                      <select class="form-control" id="VrstaJedinice" name="VrstaJedinice"</pre>
tabindex=3 required>
                            <option value="">izaberite vrstu jedinice...</option>
                               //Pocetne vrednosti promenljivih
                               $result="";
                               $brredova=0;
                               require 'klase/VrstaJedinice.php';
                               $objJedinica = new VrstaJedinice();
                               //Izvršavanje operacije za prikaz svih vrsta jedinica
                               $result=$objJedinica->PrikazSvih();
                               $brredova = mysqli_num_rows($result);
                               if ($brredova>0)
                                  $i=0;
                                  $red=0;
                                  while($red=mysqli_fetch_array($result))
                                     $i++;
                                      $niz1[$i]=$red['Naziv vrste jedinice'];
                                     $niz2[$i]=$red['ID vrste jedinice'];
                                      echo "<option value='$niz2[$i]'>$niz1[$i]</option>";
                               $objJedinica = null;
                         Naziv bibliotečke
```

```
<input type="text"</pre>
name="NazivJedinice" onKeyPress="if(this.value.length==100) return false;" size=30 required
<input type="text"</pre>
name="Izdavac" onKeyPress="if(this.value.length==50) return false;" size=30 required placeholder="Upišite
izdavača" tabindex=5>
                <input type="number"</pre>
name="GodinaIzdavanja" onKeyPress="if(this.value.length==4) return false; size=10 required
placeholder="Upišite godinu izdavanja" tabindex=6>
                <input type="text"</pre>
name="Isbn" onKeyPress="if(this.value.length==20) return false;" size=20 placeholder="Upišite ISBN broj"
tabindex=7>
                <input type="radio" id="ocuvana" name="Stanje" value="ocuvana" tabindex=8>
<label for="ocuvana">očuvana</label> <br/>
                  <input type="radio" id="ostecena" name="Stanje" value="ostecena" tabindex=9>
<label for="ostecena">oštećena</label>
                <input type="text"</pre>
name="Opis" onKeyPress="if(this.value.length==1000) return false;" size=50 placeholder="Upišite opis
jedinice" tabindex=10>
                <input type="submit" name="snimi" value="Snimi novu jedinicu"</pre>
tabindex=11>
                    <button type="reset" name="ponisti" tabindex=11>Poništi/button>
```

Snimanje unetih podataka u bazu – novajedinicaunos.php. Unos podataka u bazu je prikazan na primeru stranice za unos bibliotečkih jedinica. Preuzimaju se vrednosti promenljivih, metodom POST sa forme za unos podataka, kreira se objekat, poziva se metoda za unos podataka u MySQL bazu. U zavisnosti od uspešnosti izvršavanja metode, prikazuje se poruka korisniku pomoću echo PHP naredbe. Na kraju stranice se uništava objekat.

```
<h4>UNOS NOVE BIBLIOTEČKE JEDINICE</h4>
                        $InventarniBroj=$_GET['InventarniBroj'];
                        $Jezik=$_GET['Jezik'];
                        $VrstaJedinice=$_GET['VrstaJedinice'];
                        $NazivJedinice=$_GET['NazivJedinice'];
                        $Izdavac=$_GET['Izdavac'];
                        $GodinaIzdavanja=$_GET['GodinaIzdavanja'];
                        $Isbn=$_GET['Isbn'];
                        $Stanje=$_GET['Stanje'];
                        $Opis=$_GET['Opis'];
                        //Vrednosti koje se ne unose na prethodnoj veb stranici
                        $Rashodovana="0";
                        //Pocetna vrednost resultset-a
                        $rezultat="";
                        require 'klase/KonekcijaDB.php';
                        require 'klase/BiblioteckaJedinica.php';
                        $objJedinica = new BiblioteckaJedinica();
                        $objJedinica->InventarniBroj=$InventarniBroj;
                        $objJedinica->Naziv=$NazivJedinice;
                        $objJedinica->Izdavac=$Izdavac;
                        $objJedinica->GodinaIzdavanja=$GodinaIzdavanja;
                        $objJedinica->Isbn=$Isbn;
                        $objJedinica->Stanje=$Stanje;
                        $objJedinica->Opis=$Opis;
                        $objJedinica->Rashodovana=$Rashodovana;
                        //$objJedinica->DatumOtpisa=$DatumOtpisa;
                        $objJedinica->Jezik=$Jezik;
                        $objJedinica->VrstaJedinice=$VrstaJedinice;
                        $rezultat=$objJedinica->Unos();
                        if ($rezultat=="true")
                            echo "Bibliotečka jedinica ".$NazivJedinice." je uspešno upisana u bazu
podataka!";
                            echo "Bibliotečka jedinica ".$NazivJedinice." nije upisana u bazu podataka! Došlo
je do greške... proverite podatke unete na prethodnoj stranici.";
                            echo "<br/>";
```

```
}

//Uništavanje objekta Jezik
$objJedinica=null;

//Link za povratak na novi unos
?>
```

Stranica za izmenu podataka – jeziciizmena.php. Ova stranica je povezana sa stranicom za pretragu ili prikaz podataka, na kojoj se pritiska taster za izmenu u redu tabele gde se želi izvršiti izmena. Pored tastera je forma sa tasterom i promenljivama koje se prenose sledećoj stranici sa formom za izmenu. Iz POST niza se uzimaju vrednosti za izmenu, dodeljuju se odgovarajućim promenljivama, kreira se objekat, poziva se metoda za izmenu podataka u MySQL bazi. U zavisnosti od uspešnosti izvršavanja metode, prikazuje se poruka korisniku pomoću echo PHP naredbe. Na kraju se uništava objekat.

```
<h4>JEZICI - IZMENA</h4>
            <?php
              //Preuzimanje podataka iz forme za unos podataka sa prethodne php strane
              $ID=$ POST['id'];
              $Naziv=$_POST['naziv'];
            <!-- Forma za unos/izmenu podataka -->
            <form action="jeziciizmenasnimi.php" method="POST">
              <input type="number"</pre>
name="IdJezika" value="<?php echo $ID;?>" maxlenth=3 size=10 required tabindex=1>
                 <input type="text"</pre>
name="NazivJezika" value="<?php echo $Naziv;?>" maxlenth=30 size=20 required tabindex=2>
                 <input type='hidden' name='stariid' value="<?php echo $ID;?>">
                     <input type="submit" name="snimi" value="Snimi izmene" tabindex=3>
                      <button type="reset" name="ponisti" tabindex=4>Odustani
```

Stranica za brisanje podataka – jeziciizmenasnimi.php. Takođe, povezano sa stranicom za pretragu podataka, na kojoj se pritiska taster za brisanje u redu tabele gde se želi obrisati podatak. Pored tastera je forma sa tasterom i promenljivama koje se prenose sledećoj stranici za brisanje POST metodom. Iz POST niza se uzimaju vrednosti za izmenu, dodeljuju se odgovarajućim promenljivama, kreira se objekat, poziva se metoda za izmenu podataka u MySQL bazi. U zavisnosti od uspešnosti izvršavanja metode, prikazuje se poruka korisniku pomoću echo PHP naredbe. Na kraju se uništava objekat.

```
//Preuzimanje podataka iz forme za izmenu podataka sa prethodne php strane
                        $ID=$_POST['IdJezika'];
                        $Naziv=$ POST['NazivJezika'];
                        $StariID=$_POST['stariid'];
                        $rezultat="";
                        require 'klase/KonekcijaDB.php';
                        require 'klase/Jezik.php';
                        $objJezik = new Jezik();
                        $objJezik->setIDJezika($ID);
                        $objJezik->setNazivJezika($Naziv);
                        $rezultat=$objJezik->Izmena($StariID);
                        if ($rezultat)
                            echo "Jezik ".$Naziv." je uspešno promenjen u bazi podataka!";
                            echo "Jezik ".$Naziv." nije promenjen u bazi podataka! Došlo je do greške...
proverite podatke promenjene na prethodnoj stranici.";
                            echo "<br/>";
                        $objVrstaJedinice=null;
                    //Link za povratak na unos i prikaz
```

Pretraga fonda, kriterijum pretrage – pretragafonda.php. Implementira tako što se prvo kreira forma za unos kriterijuma pretrage. Metodom POST se uneti podaci prosleđuju drugoj stranici za prikaz, na kojoj se preuzima kriterijum pretrage iz POST metode, referencira se klasa u kojoj se nalaze metode za rad sa bazom podataka, tj. navodi relativna putanja do fajla u kom se nalazi klasa, kreira se objekat, poziva se metoda za pretragu podataka u MySQL bazi. Kreira se result-set sa podacima iz baze, prebrojava koliko ima redova u result-setu (funkcijom mysqli_num_rows). Ukoliko je broj redova veći od jedan, formira se tabela koja prikazuje učitane podatke iz baze podataka. U tabeli se nalaze forma, promenljiva sa vrednostima i taster za pokretanje brisanja, izmene podataka, kao i eventualne dodatne funkcije. U slučaju da nije unet kriterijum pretrage, prikazuju se svi uneti podaci iz baze. Na kraju se uništava objekat.

```
<input type="text"</pre>
name="Jezik" maxlenth=20 size=20 tabindex=2>
            po prezimenu
autora:
             <input type="text"</pre>
name="Prezime" maxlenth=20 size=20 tabindex=3>
            <input type="text"</pre>
name="Ime" maxlenth=20 size=20 tabindex=4>
            po vrsti
jedinice:
             <input type="text"</pre>
name="VrstaJedinice" maxlenth=20 size=20 tabindex=5>
            po godini
izdavanja:
             <input type="text"</pre>
name="Godinalzdavanja" maxlenth=20 size=20 tabindex=6>
            <input type="submit" name="snimi" value="Pronađi" tabindex=6>
               <button type="reset" name="novkriterijum" tabindex=7>Nova
pretraga</button>
```

Pretraga fonda, prikaz – prikazpretragefonda.php:

```
$prikaz="";
              $brojredova=0;
              //Poziv metode za prikaz svih jezika u BP
              $prikaz=$objJedinica->Pretraga($pNazivJedinice,
$pVrstaJedinice, $pAutorPrezime, $pAutorIme, $pGodina, $pJezik);
              if ($prikaz)
                    $brojredova=mysqli_num_rows($prikaz);
              $red="";
              if ($brojredova>0)
                    //Tabelarni prikaz pronadjenih jedinica
                    echo "
                    <thead>
                    IBR
                    Naziv
                    Autor
                    Godina
                    Vrsta
                    Rashod
                    Akcije:
                    </thead>";
                    $red="";
                    while($red = mysqli_fetch_array($prikaz))
                    {
                      $autor=$red['Prezime']." ".$red['Ime'];
                      $naziv=$red['Naziv'];
                      $idautora=$red['IdAutora'];
                      $autorprikaz="";
                      if ($red['Rashodovana']=="1")
                      {
                         $rashod="Da";
                      else
                         $rashod="-";
                      echo "
                         ".$red['InvBr']."
                         ".$red['Naziv']."
                         ".$autor."
```

```
".$red['Godina
izdavanja']."
                                 ".$red['Naziv vrste
jedinice']."
                                 ".$rashod."";
                                 $invbr=$red['InvBr'];
                                 if ($rashod=="-")
                                 echo " <form
action='jedinicaizmeni.php' method='POST'>";
                                 echo "<input type='hidden' name='invbr'
value='$invbr'>";
                                 echo "<input type='submit' name='izmena'
value='Izmena'>";
                                 echo "</form> ";
                                 echo " <form
action='jedinicapotvrdabrisanja.php' method='POST'>";
                                 echo "<input type='hidden' name='invbr'
value='$invbr'>";
                                 echo "<input type='submit' name='brisanje'</pre>
value='Brisanje'>";
                                 echo "</form> ";
                                 echo " <form
action='jedinicarashoduj.php' method='POST'>";
                                 echo "<input type='hidden' name='invbr'
value='$invbr'>";
                                 echo "<input type='submit' name='rashoduj'</pre>
value='Rashoduj'>";
                                 echo "</form> ";
                                 echo " <form
action='jedinicaautori.php' method='POST'>";
                                 echo "<input type='hidden' name='invbr'
value='$invbr'>";
                                 echo "<input type='hidden' name='idautora'</pre>
value='$idautora'>";
                                 echo "<input type='hidden' name='autorprikaz'</pre>
value='$autorprikaz'>";
                                 echo "<input type='hidden' name='autor'
value='$autor'>";
                                 echo "<input type='hidden' name='naziv'
value='$naziv'>";
                                 echo "<input type='submit' name='autori'</pre>
value='Autor(i)'>";
```

```
echo "</form>  ";

}

}
echo "

</br>";

}
else
{
echo "Za izabrani kriterijum pretrage nemate nijednu
bibliotečku jedinicu u fondu!";
}
//Taster za povratak na pretragu
echo "<a href='pretragafonda.php'><button
type='button'>Nova pretraga</button></a>";
//Uništavanje objekta Jezik
$objJedinica= null;
?>
```

Prikaz podataka - zaduzenja.php. referencira se klasa u kojoj se nalaze metode za rad sa bazom podataka, tj. navodi relativna putanja do fajla u kom se nalazi klasa, kreira se objekat, poziva se metoda za prikaz podataka iz MySQL baze. Kreira se result-set sa podacima iz baze, prebrojava koliko ima redova u result-setu (funkcijom mysqli_num_rows). Ukoliko je broj redova veći od jedan, formira se tabela koja prikazuje učitane podatke iz baze podataka. U tabeli se nalaze forma, promenljive sa vrednostima i taster za pokretanje dodatne funkcije. Na kraju se uništava objekat.

```
<h4>ZADUŽENJA STUDENATA</h4>
                //Kreiranje objekta Jedinica
                require 'klase/KonekcijaDB.php';
                 require 'klase/Izdata.php';
                $objZaduzenja = new Izdata();
                $prikaz="";
                 $brojredova=0;
                 //Poziv metode za prikaz svih jezika u BP
                $prikaz=$objZaduzenja->PrikazSvihZaduzenja();
                 if ($prikaz)
                       $brojredova=mysqli_num_rows($prikaz);
                $red="";
                 if ($brojredova>0)
                    {
                       //Tabelarni prikaz pronadjenih zaduzenja
                       echo "
                       <thead>
                       Broj clana
                       Član
```

```
Naziv jedinice
                     Inventarni broj
                     Datum zaduživanja
                     Vraćeno
                     Period (mesec)
                     Vrsta
                     Akcija
                     </thead>";
                     $red="";
                     while($red = mysqli_fetch_array($prikaz))
                        $clan=$red['Prezime']." ".$red['Ime'];
                        $invbr=$red['InvBr'];
                        $naziv=$red['Naziv'];
                        $datizd=$red['Datum izdavanja'];
                        $datvrac=$red['Datum vracanja'];
                        $rbizd=$red['RB izdavanja'];
                        echo "
                        ".$red['BrClana']."
                        ".$clan."
                        ".$red['Naziv']."
                        ".$red['InvBr']."
                        ".$red['Datum izdavanja']."
                        ".$red['Datum vracanja']."
                        ".$red['Period']."
                        ".$red['Naziv vrste
jedinice']."";
                        if ($datvrac=="")
                        echo " <form
action='razduzivanje.php' method='POST'>";
                        echo "<input type='hidden' name='invbr'
value='$invbr'>";
                        echo "<input type='hidden' name='rbizd'
value='$rbizd'>";
                        echo "<input type='hidden' name='clan'
value='$clan'>";
                        echo "<input type='hidden' name='naziv'</pre>
value='$naziv'>";
                        echo "<input type='hidden' name='datizd'</pre>
value='$datizd'>";
                        echo "<input type='submit' name='razduzi'</pre>
value='Razduživanje'>";
```

Izveštaj – spisakopomena.php. Stranica koja ne uključuje Bootstrap radni okvir. Ovo je "Printer friendly" stranica sa belom pozadinom na kojoj je formiran dokument koji se može odštampati. Prvo se proverava se status otvorene sesije za korisnika preko niza promenljivih. Ukoliko je status korisnika bez vrednosti, pokušan je pristup stranici bez prijave, pa se tok aplikacije preusmerava na početnu stranu, tj. index.php. U slučaju da promenljive sesije imaju vrednosti, formira se heder/zaglavlje dokumenta pomoću tabele koja sadrži podatke u školi. Pomoću <H> oznake se formira naslov, ispod kojeg se prikazuje preuzeti broj dosijea. Zatim se otvara konekcija do baze podataka, kreira se objekat dosije, poziva se metoda za učitavanje dosijea prema broju, kreira result-set sa podacima za prikaz, prebrojava koliko ima redova u result setu. Ako je ovaj broj veći od jedan, kreira se telo izveštaja tako što se funkcijom mysqli_fetch_array kreira niz sa vrednostima, kojima se pristupa preko naziva kolona iz baze. Kreira se HTML tabela koja prikazuje tražene podatke iz dosijea i na kraju se uništava kreriani objekat.

```
<?php
   session_start();
   $status=$_SESSION["status"];
   $username=$_SESSION["username"];
   $prezime=$_SESSION["prezime"];
   $ime=$_SESSION["ime"];
   $idkorisnika=$_SESSION["idclana"];
   if ($status=="") //provera statusa zbog sprecavanja direktnog pristupa stranici
          header ('Location:index.php');
       }
<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Transitional//EN"</pre>
"http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-transitional.dtd">
<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml">
<head>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8" />
<title>Biblioteka</title>
</head>
<body>
<?php
   echo "
   Tehnički fakultet Mihajlo Pupin
   23000 Zrenjanin
   023/550516
   <h3 align='center'>SPISAK OPOMENA</h3>";
```

```
//Kreiranje objekta Opomene
require 'klase/KonekcijaDB.php';
require 'klase/Izdata.php';
$objOpomene = new Izdata();
$upit="";
$rezultat="";
$brojredova=0;
//Poziv metode za ucitavanje svih opomena
$rezultat=$objOpomene->IzvestajOpomene();
$brojredova = mysqli_num_rows($rezultat);
if ($brojredova==0) //prazna tabela
      echo "U biblioteci ne postoji nijedna izdata opomena!";
      echo "<br/>";
   }
   else
   {
      echo "
      RB
      Prezime
      Ime
      Broj indeksa
      Bibliotečka jedinica
      Opomena";
      $red=0;
      $rb=1;
      while($red = mysqli_fetch_array($rezultat))
         {
             echo "";
             echo "" . $rb . "";
             echo "" . $red['Prezime'] . "";
             echo "" . $red['Ime'] . "";
             echo "" . $red['Broj indeksa'] . "";
             echo "" . $red['Naziv'] . "";
             echo "" . $red['Opomena'] . "";
             echo "";
             $rb++;
         }// end while
         echo "";
   }
         echo "<br/>
         Ukupno opomena: $brojredova<br/>>";
         echo date('d.m.Y').".";
         echo "<br/>";
         есho "У Зрењанину";
         echo "Bibliotekar";
         echo "____
```

```
?>
</body>
</html>
```

Prijava korisnika – prijava.php stranica sadrži, pored već pomenutih delova na početnoj stranici i formu za unos korisničkog imena i šifre, preko polja za unos podataka (input type tipa email i password). POST metodom se uneti podaci prosleđuju stranici za proveru imena i šifre.

```
<h3>Prijava korisnika</h3>
            <form action="proverakorisnika.php" method="POST">
              margin-top:10px;">E-Mail:
                   margin-top:10px;"><input type="email" name="email"</pre>
onKeyPress="if(this.value.length==20) return false;" size=22 required
tabindex=1>
                 margin-top:10px;">Šifra:
                   margin-top:10px;"><input type="password" name="sifra"</pre>
onKeyPress="if(this.value.length==20) return false;" size=22 required
tabindex=2>
                 margin-left:40px">
                 <input type="submit" align="center" class="btn</pre>
btn-default" name="prijava" value="Prijavi se" tabindex=3>
                   </form>
```

Provera korisnika – proverakorisnika.php. Stranica bez korisničkog interefejsa. Preuzimaju se vrednosti za šifru i email POST metodom, kreira se objekat, poziva se metoda za proveru člana. Kreira se result-set sa podacima iz baze, prebrojava koliko ima redova u result-setu (funkcijom mysqli_num_rows). Ukoliko je broj redova nula, sledi kreiranje objekta i proveru šifre i emaila za bibliotekara. Kreira se novi result-set, koji ako je prazan korisnik ne postoji u bazi i/ili šifra nije dobro upisana. Sledi preusmeravanje korisnika na početnu stranicu aplikacije. Ukoliko su pak ime i šifra pronađeni u bazi, kreira se sesija za korisnika sa nekoliko promenljivih. Na kraju stranice se uništava objekat i preusmerava aplikacija na stranicu sa menijem. U slučaju neispravno unete šifre i/ili korisničkog imena, sesija se uništava. Na kraju se uništava objekat.

```
<?php
session_start(); //Pocetak, tj. aktiviranje/kreiranje sesije

//Preuzimanje vrednosti iz rubrika za unos sa iste ove stranice
$loginusername=$_POST['email'];
$loginpassword=$_POST['sifra'];</pre>
```

```
//Pocetne vrednosti promenljivih za proveru korisnika
        $logsucc=0;
        $rezultatprijave="";
        $status="clan";
        $idclana="";
        $brredova=0;
        //Kreiranje objekata korisnik i bibliotekar
        require 'klase/KonekcijaDB.php';
        require 'klase/Clan.php';
        require 'klase/Bibliotekar.php';
        $objClan = new Clan();
        $objBibliotekar = new Bibliotekar();
        $objClan->KorisnickaSifra=$loginpassword;
        $objClan->Email=$loginusername;
        //Poziv metode za proveru sifre i korisnickog imena
        $rezultatprijave=$objClan->Prijava();
        $brredova=mysqli_num_rows($rezultatprijave);
        if ($brredova==0) //Ne postoji clan, sledi provera da li postoji
bibliotekar
            $objBibliotekar->KorisnickaSifra=$loginpassword;
            $objBibliotekar->Email=$loginusername;
            //Poziv metode za proveru sifre i korisnickog imena
            $rezultatprijave=$objBibliotekar->Prijava();
            $brredova=mysqli_num_rows($rezultatprijave);
            $status="bibliotekar";
        if ($brredova==1) //postoji korisnik
                $red=0;
                $logsucc=1;
                while($red = mysqli_fetch_array($rezultatprijave))
                    {
                        //dodela vrednosti promenljivama u sesiji
                        $username=$red['Email'];
                        $ime=$red['Ime'];
                        $prezime=$red['Prezime'];
                        if ($status=="bibliotekar")
                            $idclana=$red['ID bibliotekara'];
                        else
                            $idclana=$red['Broj clana'];
```

```
$ SESSION["ime"] = $ime;
            $_SESSION["prezime"] = $ime;
            $_SESSION["username"] = $username;
            $_SESSION["status"] = $status;
            $_SESSION["idclana"] = $idclana;
}
//Unistavanje objekata
$objClan=null;
$objBibliotekar=null;
if ($logsucc==1)
{
    //redirektovanje aplikacije na pocetnu stranicu sa menijem
   header('Location:pocetna.php');
else //brredova je 0, sto znaci da sifra i email nisu pronadjeni u bazi
{
   //unistavanje sesije
   session_destroy();
    session unset();
   //redirektovanje stranice, povratak na prijavu
   header('Location:prijava.php');
}
```

Prva stranica nakon prijave – pocetna.php. Ova stranica, kao i sve ostale kojima pristupaju korisnici, ima na samom početku blok PHP naredbi za rad sa otvorenom sesijom, čitanje vrednosti promenljivih u sesiji i proveru da li je status korisnika blanko ili ne. U slučaju da je status prazan, vrši se redirektovanje aplikacije na početnu stranicu. U slučaju regularne prijave prikazuje se zaglavlje strane, gornji meni u zavisnosti od profila korisnika, sredina stranice sa odeljcima i naslovim, donji meni i footer web strane.

```
    session_start();
    $status=$_SESSION["status"];
    $username=$_SESSION["username"];
    $prezime=$_SESSION["prezime"];
    $ime=$_SESSION["ime"];
    $idkorisnika=$_SESSION["idclana"];
    if ($status=="") //provera statusa zbog sprecavanja direktnog pristupa stranici
        {
            header ('Location:index.php');
        }
}
<!DOCTYPE HTML>
<html>
        <?php include "head.html"; ?>
        <body>
        <div class="fh5co-loader"></div>
```

```
<!-- Meni -->
<?php
    //prikaz odgovarajuceg sadrzaja menija
    if ($status=="bibliotekar")
        include "meniupbibliotekar.html";
   if ($status=="clan")
        include "meniupclan.html";
<!-- Sredina stranice -->
    <div id="fh5co-course-categories">
        <div class="container">
            <div class="row animate-box">
                <div class="col-md-6 col-md-offset-3 text-center fh5co-heading">
                    <h2>BIBLIO v1.0</h2>
                    Softver za podršku rada fakultetske biblioteke
                </div>
            </div>
        </div>
    </div>
<!-- Meni -->
<?php
    //prikaz odgovarajuceg sadrzaja menija
    if ($status=="bibliotekar")
        include "menidownbibliotekar.html";
    if ($status=="clan")
        include "menidownclan.html";
<!-- Footer stranice -->
    <?php include "footer.html"; ?>
    </body>
</html>
```

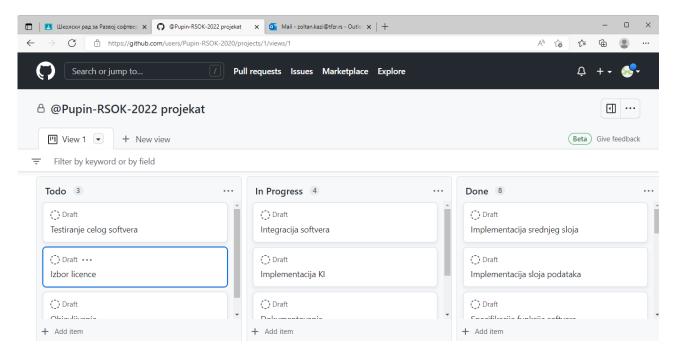
Odjava korisnika – odjava.php. Ova PHP stranica nema HTML elemente. Sadrži blok PHP naredbi za rad sa otvorenom sesijom, čitanje vrednosti promenljivih u sesiji, proveru da li je status korisnika blanko ili ne. U slučaju da je status prazan, vrši se redirektovanje aplikacije na početnu stranicu za slučaj da je neko hteo da direktno pokrene odjavu. Ako je stranicu pokrenuo prijavljeni korisnik, uništava se sesija, brišu se vrednosti promenljivih iz memorije i vrši se redirektovanje aplikacije na početnu stranicu, čime je korisnik odjavljen.

6.2. RAD SA GITHUB SISTEMOM

Kreirani repozitorijum je: Github.com/Vezbe2022

Učesnici projekta: 1. Kazi Zoltan (creator repozitorijuma), 2. Studenti 3. Godine smera Softevrsko inženjerstvo

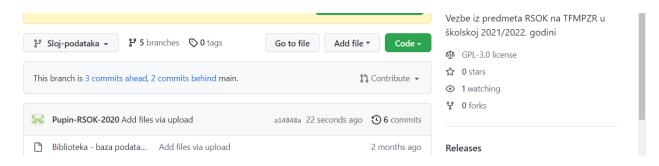
Plan projekta sa fazama razvoja: 1. Specifikacija zahteva 2. Idejno rešenje 3. Dizajn aplikacije: Baze podataka, srednjeg aplikacionog sloja i baze podataka 4. Implementacija slojeva 5. Testiranje i integracija 6. Dokumentovanje, izbor licence.

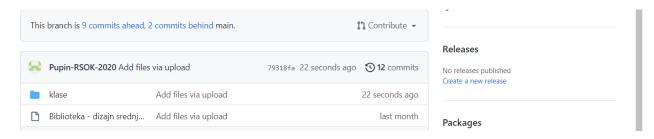
Kreriane grane: 1. Prezentacioni sloj, 2. Srednji aplikacioni sloj, 3. Sloj podataka.

Broj COMMIT operacija

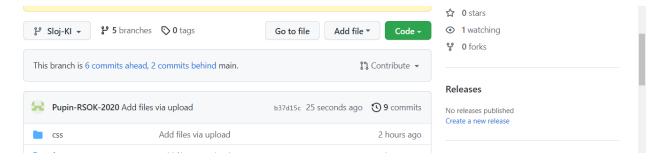
Sloj podataka (6):

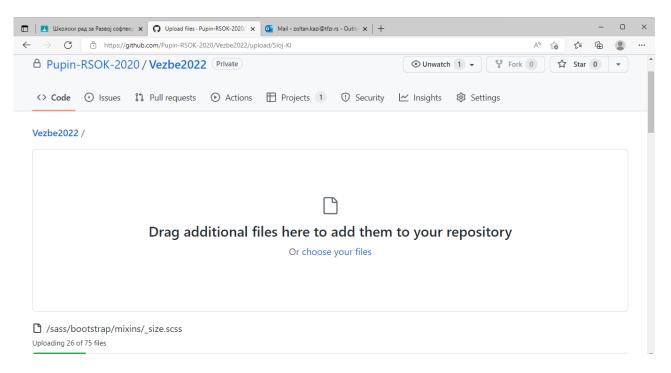
Srednji aplikacioni sloj (12):

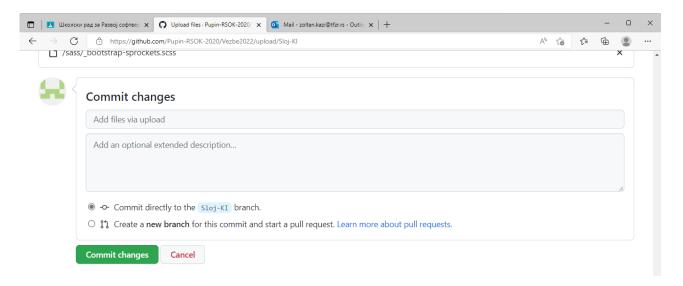
Prezentacioni sloj (9):

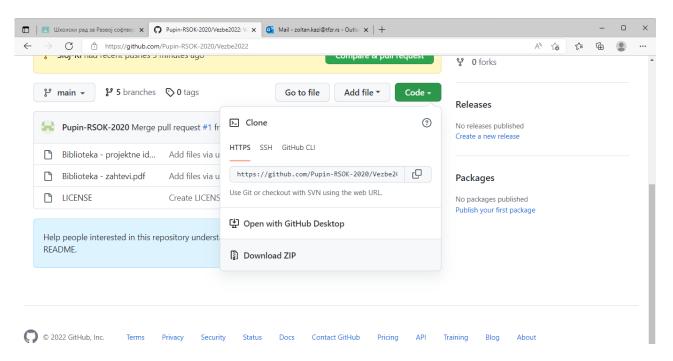
Postavljanje datoteka se postiže jednostavnim prevlačenjem foldera i fajlova sa lokalnog računara u region prikazan na sledećoj slici:

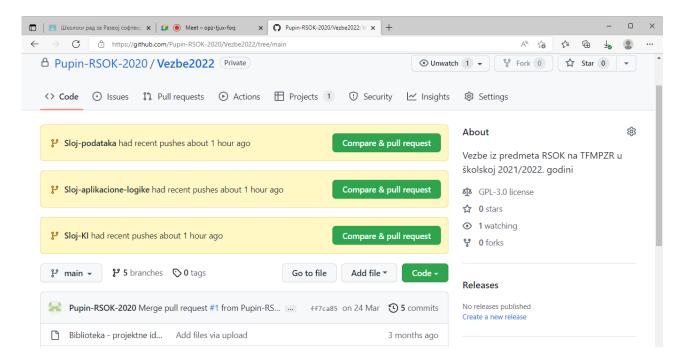
Nakon kopiranja datoteka, vrši se potvrda promena, opcijom "Commit changes", nakon čega sledi "Upload" istih.

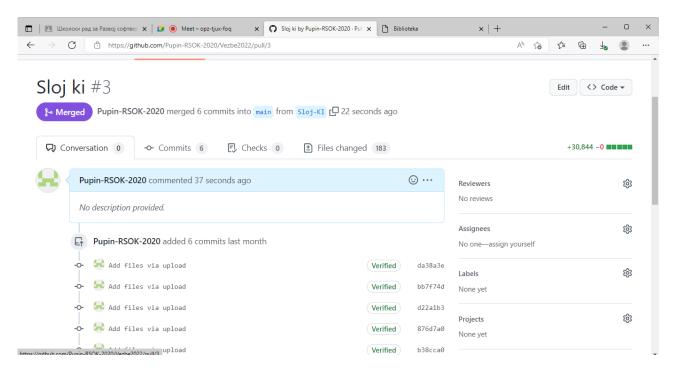
Preuzimanje datoteka iz repozitorijuma je moguće sa osnovne ili bilo koje druge grane u projektu je preko tastera "Code" – "Download ZIP":

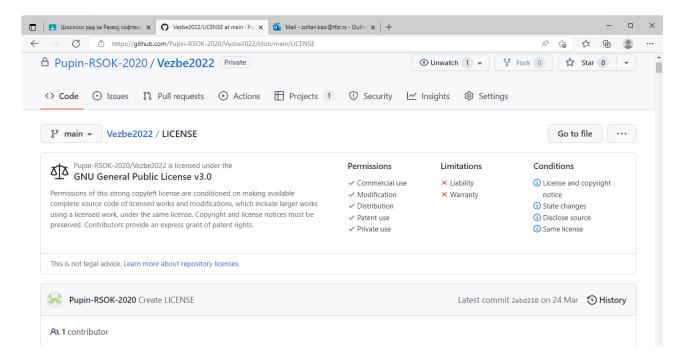
Spajanje grana je izvršeno nakon završetka postavljanja svih datoteka na granama opcijom "Compare & pull request".

Prikaz rezultata spajanja grana:

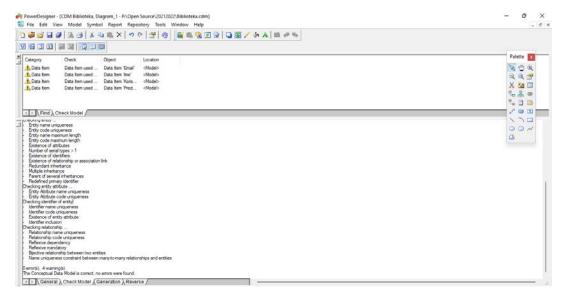

Licenca – Postavljena je GPL licenca na osnovu šablona koji se već nalaze na Github.com, fajl je: LICENCE.TXT

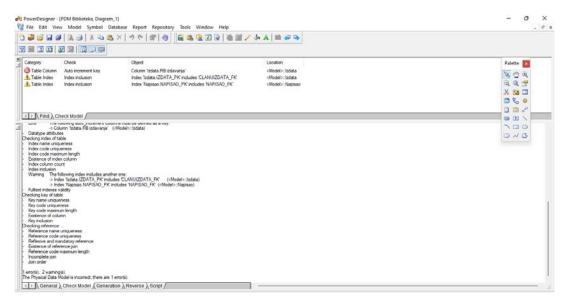

6.3. TESTIRANJE SOFTVERA

Testiranje sloja podataka, tj. konceptualnog i fizičkog modela podataka, automatski u okviru CASE alata, opcijom Check Model:

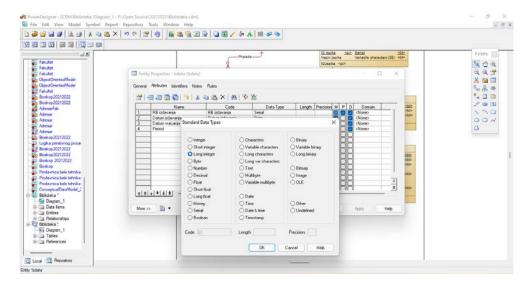

Rezultat testiranja: korektan CDM model.

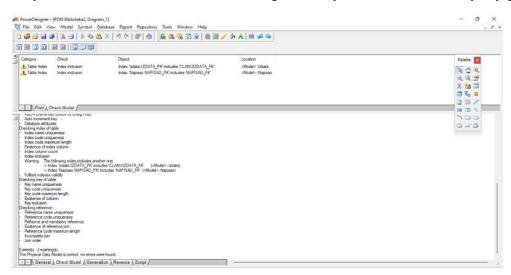

Rezultat testiranja: PDM model sadrži grešku – kolona RB IZDAVANJA u tabeli IZDATA ne može biti sa osobinom SERIAL (auto_increment).

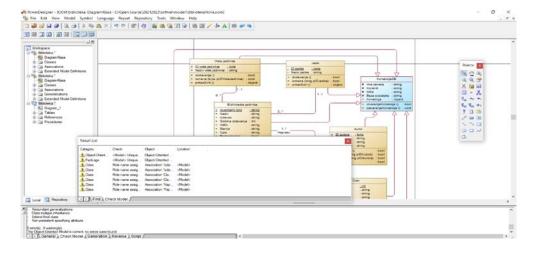
Otklanjanje greške – u CDM modelu je izvršena promena tipa podatka u entitetu IZDATA, za RB IZDAVANJA je izabran LONG INTEGER (bigint) tip podatka, te je ponovo je generisan PDM model.

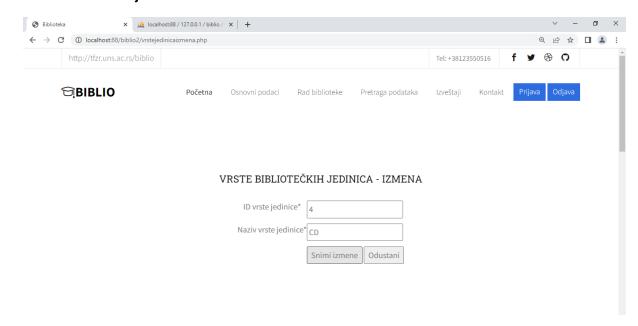
Rezultat testiranja: korektan PDM model, bez sintaksnih grešaka koje se odnose na kreiranje dijagrama.

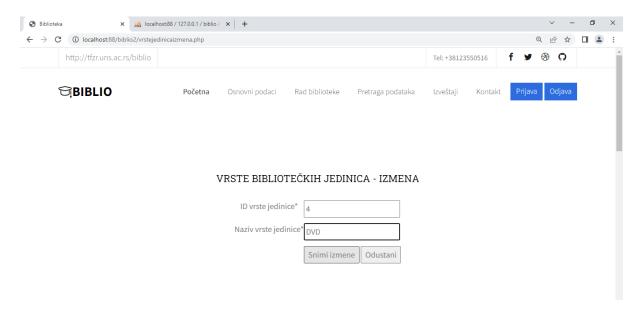
Testiranje dizajna srednjeg aplikacionog sloja, automatski u okviru CASE alata, u OOM, opcijom Check Model:

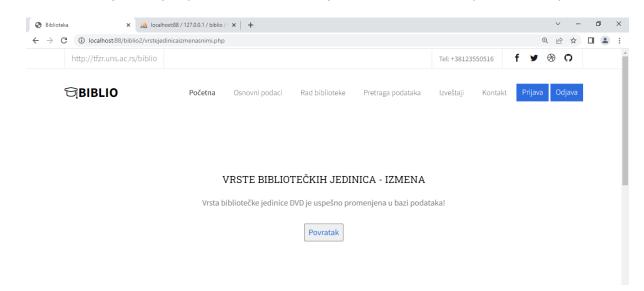
Funkcionalno testiranje softvera

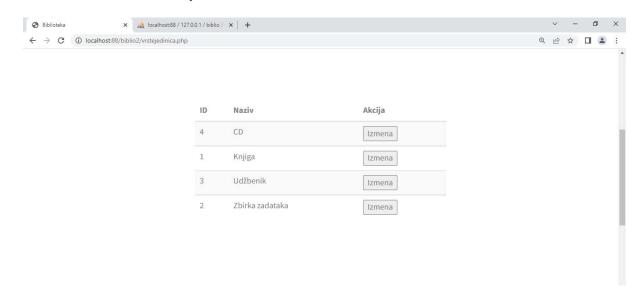
Testiranje softverske funkcije za izmenu vrste bibliotečke jedinice:

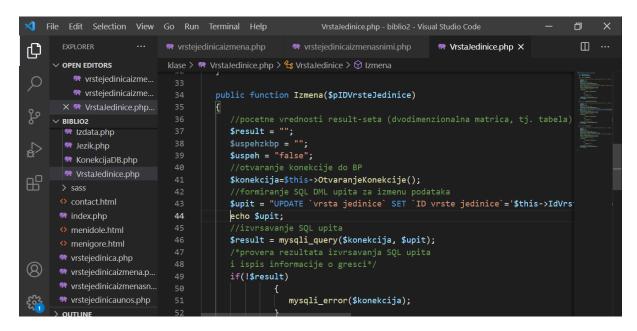
Rezultat izvršavanja funkcije – prikazano USPEŠNO, ali je u stvari došlo do neuspešne izmene podataka,...

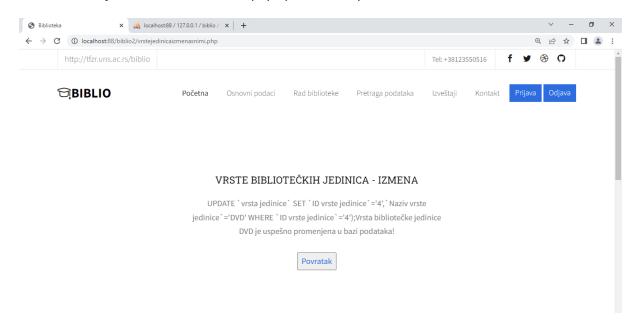
... što se može videti na sledećoj slici:

Dodavanje PHP echo naredbe za ispis SQL DML koda za izmenu podataka u web stranici VrsteJedinica.php:

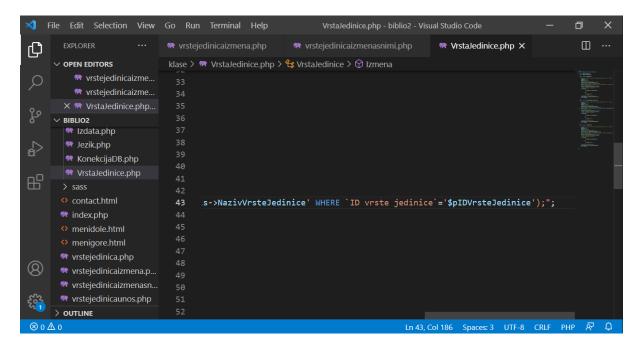

Ponovno učitavanje stranice VrsteJedinica.php I prikaz SQL upita:

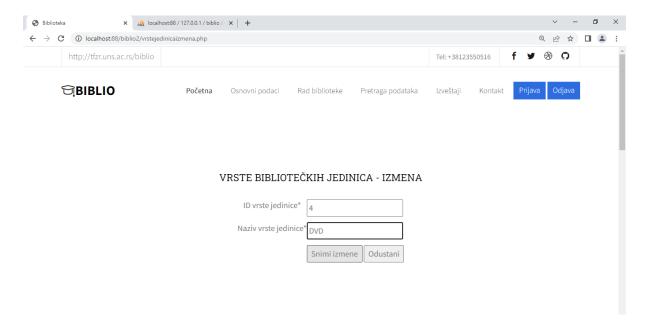

SQL DML upit prikazan na web stranici nije sintaksno dobro napisan i mora se korigovati. Greška je u simbolu ")" na samom kraju upita, koji nije sintaksno prihvatljiv.

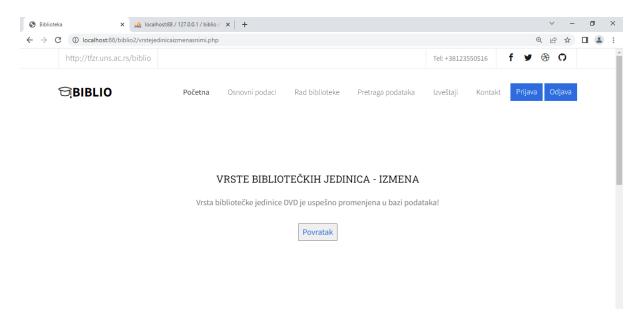
Ispravka greške u u SQL Insert DML komandi:

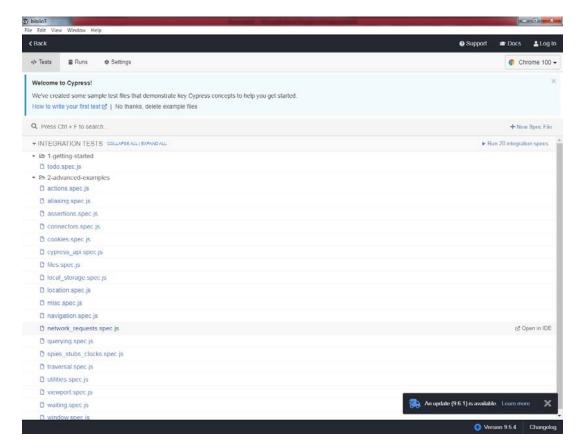
Ponovno testiranje softverske funkcije za izmenu vrste bibliotečke jedinice, sa unosom istih podataka:

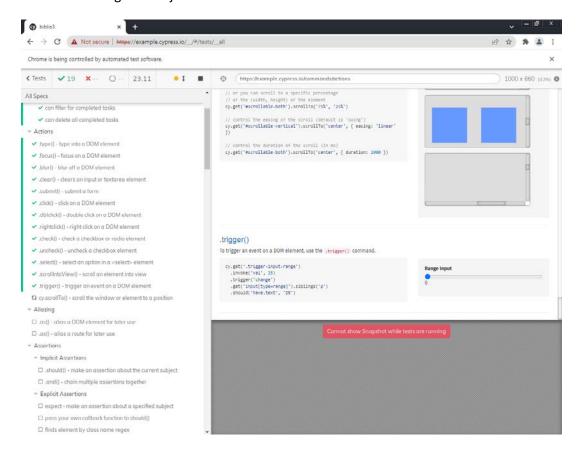
Prikaz stranice nakon uspešnog izvršavanja softverske funkcije za izmenu vrste bibliotečke jedinice nakon izvršene izmene u PHP naredbi I SQL kriptu.

Testiranje softvera Cypress alatom:

Prikaz rezultata izvršenog testiranja:

7. KORIŠTENI ALATI I SOFTVERI

- SAP/Sybase Power Designer 15.0,
- MySQL sistem za rukovanje bazama podataka,
- PHPMyAdmin web aplikaciju za administraciju baze podataka,
- Appache web server,
- PHP programski jezik za srednji aplikacioni sloj (Editor: Visual Studio Code),
- PHP/HTML/CSS/JS za korisnički interfejs (KI), uz korišćenje Bootstrap radnog okvira.

8. LITERATURA

- 1. Github repozitorijum, 2020., https://github.com/
- 2. Web HTML template, https://freehtml5.co/
- 3. W. Jason Gilmore Beginning PHP and MySQL: From Novice to Professional, Fourth Edition Copyright © 2010 by W. Jason Gilmore Apress, USA.
- 4. Fabio Cimo, Bootstrap Programming Cookbook, Web Code Geeks.